

Burján András

A MEGYEI JOGÚ VÁROSOK 2024-ES VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEINEK ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE

Bevezetés

Elemzésemben a Nemzeti Választási Iroda megyei jogú városokra vonatkozó adatai alapján tanulmányoztam a 2024. június 9-én egyszerre megtartott Európai Unió és önkormányzati választási eredményeket. Kiváló alkalmat nyújtott ez az egyidejű, eltérő választási rendszereket alkalmazó helyhatósági és Európával kapcsolatos országos megmérettetés. Az EP-választás tisztán listás szavazás, amely egyfajta országos méretű, maximálisan reprezentatív közvéleménykutatásként pontosan megmutatja a pártok valódi erejét. Az önkormányzati választás ezzel szemben vegyes választási rendszer alapján működik, arányos és többségi elemekkel.

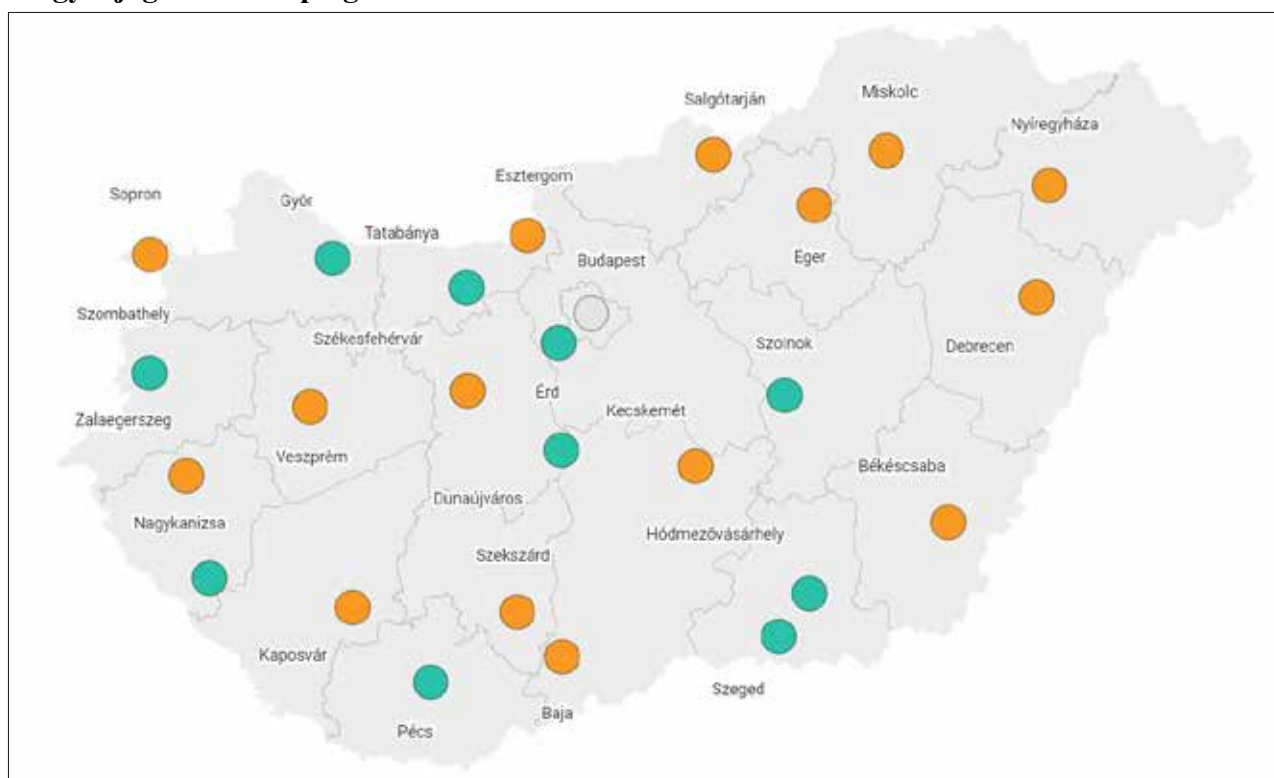
Megállapítható, hogy az önkormányzati és az EP-választáson rekordszámú szavazó járult az urnákhoz júniusban, a választók aktívan részt vettek az országos és helyi politikai döntéshozatalban. Az eredmények értékelésében nem értek egyet Novák Zoltánnak, a Méltányosság Politikaelemző Központ elemzőjének azon állításával, hogy nincsenek egyértelmű vesztesei és nyertesei az Európai Parlamenti választásnak. A Magyar Péter vezette Tisza Párt kétséget kizáróan nyertes, az összes mandátumát elvesztő Jobbik és Momentum pedig vitathatatlanul vesztesek. A DK-MSZP-Párbeszéd szövetség csupán 2 mandátumot szerzett, ami drasztikus visszaesés. A baloldal a rendszerváltozás utáni mélypontját érte el a 8,1 százalékos országos támogatottságával, a visszaesés a megyei jogú városokban a legerősebb, közel 17%. A Fidesz szereplésének megítélése nézőpont kérdése, de semmiképpen sem siker. Győzelme ellenére a Fidesz az eddigi EP-választások történetének legrosszabb százalékos eredményét érte el. Ugyanakkor helytálló a miniszterelnök eredményváron tett kijelentése, miszerint „A mai napon két választást tartottak, mindkettőt megnyertük.”¹ Az önkormányzati választáson hozzávetőleg az öt évvel ezelőttiekhez hasonló eredményeket értek el, a megyei jogú városokban növelték a különbséget az ellenzékkel szemben. Ugyanakkor egyet kell értenem Tóka Gáborral, a CEU professzorával, mivel az ellenzéki pártok eredményei egyértelműen a választók új alternatíva iránti igényére utalnak. A Nézőpont Intézet állításával szemben a Fidesz a 2024-es EP listán elért

¹ Orbán Viktor beszéde az Eredményváron 2024. június 10-én, MTI.hu

44%-ával nem nyerhette volna meg egy országgyűlési választáson a parlamenti mandátumok kétharmadát. Véleményem szerint ennek oka elsősorban a választók eddig tanúsított magatartása, akik a tisztán arányos és egy vegyes többségi választási rendszerben is másfajta preferenciával adják le szavazataikat. Az EP-választáson csak pártok listáira voksolnak, az országgyűlési választáson viszont pártlistát és egyéni képviselőket is kell választani. Utóbbiak esetében a megfelelő jelöltek kiválasztása, a közös nevező megtalálása kritikus az ellenzéki összefogás szempontjából.

A 2024-ben megtartott önkormányzati és Európai parlamenti választások eredményeképpen a pártstruktúra megváltozott, az ellenzék vezetője a DK helyett a Tisza Párt lett – annak ellenére, hogy a fővárosi listaállítást kivéve nem indított jelölteket az önkormányzatokban. Egyaránt integrálni tudta a protest szavazókat és az új alternatívákat keresőket. **Tovább erősödött a polarizáció**, a magyar politikai élet mélyen megosztott. **A Fidesz-KDNP továbbra is a legerősebb párt vidéken**, jelentős támogatottsággal bír. A kisebb településeken, községekben a kormánypárt felülreprezentált az országos átlaghoz képest, 2024. június 9-én maximalizálta mozgósítási képességét. Az önkormányzati választáson a **helyi problémák domináltak, az EP-választáson viszont a pártszimpátia és a központi kampányüzenetekre való rezonancia vált döntő tényezővé**. Fontos tanulságai vannak a 2024-es Európai parlamenti választásoknak a megyei jogú városok szempontjából, nem az Európai Unió közpolitikai témái, döntéshozatala iránti felfokozott érdeklődésnek köszönhetően, sokkal inkább az önkormányzati választás miatt átpolitizáltabb, belpolitikai tematizáltságból fakadóan. A megyei jogú városok vezetésében az ellenzéki politikai oldal fragmentáltsága okán a Fidesz fölénye nőtt: az öt évvel korábbi 13-10-es arány, majd a Bajával és Esztergommal való bővülés után 14-11-re **módosult** megoszlás 2024. június 9-én **úgy alakult, hogy** 15 városban a kormánypárt jelöltje győzött, 10 városban pedig az ellenzék indulója szerezte meg a polgármesteri címet. A 2010-óta a Parlament ellenzéki térfelén lévő pártok (Momentum, DK, MSZP, Párbeszéd, LMP, Jobbik) támogatottságának bezuhanását az alternatívát nyújtó protestpárt, a Magyar Péter vezette Tisza idézte elő. A magyarországi pártrendszer két nagy blokká tömbösödhet a 2026-os országgyűlési választásokig tartó időszakban.

Megyei jogú városok polgármesterválasztása 2019–2024

1. ábra: A megyei jogú városok polgármestereinek pártállása 2024. 06. 10-én
(Forrás: 444.hu, adatok forrása: NVI, jelölés: narancs – kormánypárti, zöld – ellenzéki)

A 2019. októberi önkormányzati választásokon a 23 megyei jogú város közül az ellenzéki előretörés következtében a 2014-ben meglévő 2 helyett (Szeged, Salgótarján) összesen már 10 városban adhattak polgármestert a Fidesz szembeni összefogás pártjai, civil szervezetei (csatlakozott Dunaújváros, Eger, Érd, Hódmezővásárhely, Miskolc, Pécs, Szombathely és Tatabánya). Az ellenzék kulcshelyeket szerzett meg, de a megyei jogú városok többségét a Fidesz nyerte. Öt éve tehát a kormánypártok felé billent a mérleg, mivel a 23 településből 13-ban kormánypárti vagy a kormánypártok által támogatott jelölt (Békéscsaba) tudott polgármesteri címet szerezni. A 2024-es önkormányzati választásokon jelentős, bár a korábbiakhoz képest enyhébb átrendeződés történt. A 25 megyei jogú (2022-ben bővült Bajával és Esztergommal) város több mint negyedében leváltották a regnáló polgármestert. A 25 városból hétben cseréltek városvezetőt a választók. Az ország északkeleti részét a Fidesz jelentős sikerként visszaszerezte. A régióban található 5 megyei jogú város közül mindben kormánypárti polgármestert választottak. Egerben, Miskolcon és Salgótarjánban 2019-ben még jelentős fölényrel nyertek az ellenzéki jelöltek. Az ország délkeleti részében Kecskeméten és Békéscsabán ismét maradt a fideszes polgármester, Szegeden és Hódmezővásárhelyen az ellenzéki városvezetők újrázhattak, Szolnokon az ellenzék vette át az irányítást. A Dunántúl északi és középső részében változatlan a felállás, Esztergomban és Székesfehérváron továbbra is a kormánypárti, míg Tatabányán, Érden, Dunaújvárosban az ellenzéki polgármester maradt a város élén. Az ország déli

részén egyedül Baján változott a városvezető személye, a 2022 óta megyei jogú városban a Fidesz jelöltje nyert. A nyugati megyékben nagyobb átrendeződés ment végbe, Győrben és Nagykanizsán is ellenzéki polgármestert választottak meg.

Megyei jogú városok helyzete a rendszerváltozást követően

A települési önkormányzat egyik típusa azokat a közszolgáltatásokat is biztosítja, melyek saját területén túl a megye egészére vagy nagy részére kiterjednek². Megyei jogú város a vármegyeszékhely, az Országgyűlés által e törvény hatálybalépése előtt megyei jogúvá nyilvánított város, valamint az a település, amelyet az Möt. 3. melléklete megyei jogú városként határoz meg. A megyei jogú város képviselőtestülete a közgyűlés. Az Országgyűlés korábban a képviselőtestület kérelmére az ötvenezernél nagyobb lakosságú várost megyei jogú várossá nyilváníthatta az 1990. évi LXV. törvény alapján. A megyei jogú városok jogilag nem a megyék részei, hanem azzal azonos rangú közigazgatási egységek. Rendelkeznek megyei szintű infrastruktúrával, a saját feladataikon és hatáskörükön kívül megyei szintű közszolgáltatásokat nyújtanak, egyaránt kezelik a települési és a megyei önkormányzathoz tartozó ügyeket. A rendszerváltozást követően 1990-ben 20 megyei jogú város létezett, 1994-ben csatlakozott Salgótarján és Szekszárd (népességük nem érte el az 50 ezres határt), valamint 2006-ban a gyors agglomerációs népességnövekedés miatt az addig nagyközség Érd is. A 2006–2022 közötti időszakban Magyarországon 23 megyei jogú város volt, a 18 megyeszékhely mellett Dunaújváros, Érd, Hódmezővásárhely, Nagykanizsa és Sopron. 2022. május 1. óta Magyarországon 25³ megyei jogú város van, Baja és Esztergom is megkapták a megyei jogú városi címet. A két új megyei jogú város sem a lakosságszámra vonatkozó korábbi kritériumnak, sem az infrastruktúrával kapcsolatos követelményeknek nem felel meg, a kormányzat történelmi okokra hivatkozva tekintett el ezektől. A 25 megyei jogú városból 18 megyeszékhely, 7 további város. Így Baján és Esztergomban 2024-ben már nem lehetett szavazni a megyei közgyűlés képviselőire.

A kormányzati centralizáció miatt a megyei jogú városi cím elsősorban presztizs és a térség szervezésében kiemelkedő lehetőség, ami megnövekedett feladatkörrel párosul.⁴ A 25 nagyváros kiemelkedik az ország 3155 települése közül, meghatározó gazdasági, közigazgatási és társadalmi szerepük van, magas tökevonzó képességgel. A városvezetők feladatai mellett az illetmény is megnövekedett a törvényben meghatározottak szerint. A megyei jogú városoknak a megye nem helyi lakosai számára is biztosítaniuk kell az egészségügyi, oktatási, kulturális, könyvtári, szociális közszolgáltatásokat. A finanszírozási többletlehetőségek ugyanakkor alacsonyak, bizonyos esetekben (pl. a Covid-járvány idején) alkalmi működési támogatásokban részesülhetnek ezek a települések a költségvetési tartalékból, és fejlesztési források is biztosítottak az operatív programokból (pl.: TOP

² 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól, <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv>

³ <https://24.hu/kozelet/2022/03/10/parlament-megyei-jogu-varosok-baja-esztergom-torvenymodositok/>

⁴ <https://g7.hu/kozelet/20220502/mire-megy-a-visszakapott-presztizzsel-a-ket-uj-megyei-jogu-varos>

Plusz). A 2015-ben indított, kifejezetten a megyei jogú városok igényeire szabott Modern Városok Program keretein belül közel 2500 milliárd forintot osztottak el a 23 megyei jogú város között.

Választási rendszerek

Európai Parlament

A 720 fős Európai Parlament 21 magyar tagját közvetlenül, listás rendszerben választják.⁵ Az egész ország egy választókerületet alkot a választáson. Azok a pártok állíthatnak listát, amelyek 20 ezer választópolgár ajánlását összegyűjtötték. A pártok listái d'Hondt-mátrix⁶ alapján kapnak mandátumot a leadott szavazatok arányában. A bejutási küszöb egységesen 5%, a jelölőszervezetek száma az EP-választáson irreleváns. Az önkormányzati választással ellentétben van mód szavazásra a lakóhelytől távol, át lehet jelentkezni, külföldön tartózkodás esetén a választás napján a külképviseleten lehet szavazni, kizárólag az EP listákra.

Az önkormányzati választáson alapvetően a polgármesterek és az önkormányzati képviselőtestület tagjainak megválasztására kerül sor. A fővárosban a főpolgármestert, a kerületi polgármestereket, valamint a fővárosi közgyűlés tagjait kell megválasztani. A megyei jogú városok esetében a vármegyei közgyűlés tagjairól nem kell dönteni. Lakóhelytől távoli szavazás csak az EP-választáson lehetséges, a helyhatóságin erre nincs mód. A szavazáshoz az állandó lakóhelyen, a tartózkodási helyen kijelölt szavazóköriben kell megjelenni a választás napján. Az új alaptörvényben,⁷ illetve a választási eljárásban és szabályokban történt **változtatások** kisebb vagy nagyobb mértékben, de mind a **pártrendszer domináns pártját juttatják előnyhöz**.

Polgármester-választás⁸

Településtípustól függetlenül történik a polgármester megválasztása az egyfordulós önkormányzati választáson. A polgármesterjelöltek nevét tartalmazó szavazólapról egy jelölt választható, s az nyeri el a település vezetését, akire a legtöbbben voksoltak, így nem szükséges a szavazatok több mint fele. A vesztesekre leadott szavazatokat nem kompenzálják (mint a képviselőtestületek esetében). Érvényességi küszöb nincs, a választás eredményessége független a részvétel mértékétől.

Településméret szerint kell a meghatározott számú ajánlást összegyűjteni a polgármesterjelöltséghez. A 10-100 ezer fő közötti települések és budapesti kerületek esetében legalább 300 választópolgár érvényes ajánlása szükséges a polgármesterjelöltséghez, a 100 ezer fő fölötti települések és budapesti kerületek esetében pedig legalább 500 ezer

⁵ <https://elections.europa.eu/hu/how-elections-work/>

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document/EPRS_BRI\(2024\)762352](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document/EPRS_BRI(2024)762352)

⁷ Magyarország Alaptörvénye 35. cikk, 2013. évi XXXVI. törvény a választási eljárásról, 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

⁸ <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok2>

Képviselőtestület választása

A szavazás során vegyes választási rendszerben történik a képviselőtestület megválasztása. Lakosságszám alapján megkülönböztetik a 10 000 főnél kevesebb, illetve annál több lakosú településeket. Utóbbiak esetében a képviselőtestület az egyéni választókerületekben megválasztott képviselőkől és a kompenzációs listáról mandátumhoz jutott képviselőkől áll. A mandátumok mintegy 72%-át többségi elv alapján egyéni választókerületekben, 28%-át kompenzációs listán osztják ki ellensúlyozásként. A jogszabály szerint a képviselőtestület létszámát a lakosságszám határozza meg:

- 25 000 lakosig 11 fő (8 egyéni választókerületi és 3 kompenzációs listáról),
- 50 000 lakosig 14 fő (10 egyéni választókerületi és 4 kompenzációs listáról),
- 75 000 lakosig 17 fő (12 egyéni választókerületi és 5 kompenzációs listáról),
- 100 000 lakosig 20 fő (14 egyéni választókerületi és 6 kompenzációs listáról).

A településen élő további 10 000 lakos után nő eggyel az egyéni választókerületben választott képviselők száma, illetve minden további 25 000 lakos után ugyancsak eggyel nő a kompenzációs listáról bekerülőké.

Az egyéni választókerületekben a legtöbb érvényes szavazatot szerző jelölt lesz a képviselő. A megyei jogú városok esetében 14-32 tagúak a közgyűlések. Egy megyei jogú városban minimum 10 egyéni választókerületet alakítanak ki, ami a lakosság számától függően sávosan emelkedik. Debrecen rendelkezik a legtöbb, 23 egyéni kerülettel. A kompenzációs listás mandátumok száma hasonló metódus szerint alakul, a legkisebb értéktől (3) sávosan emelkedve, a gyakorlatban 9 kompenzációs helyig (Debrecenben). Az érintett megyei jogú városokban tehát 3-9 közötti kompenzációs listás mandátum talál gazdára.

A hatályos jogszabály szerint egyéni választókerületi képviselőjelöltjét az adott választókerület választópolgárainak legalább 1%-a ajánlotta. Kompenzációs listát az a jelölőszervezet állíthat, amely az adott településen (vagy fővárosi kerületben) található egyéni választókerületek több mint kétharmadában jelöltet állított. A választópolgárok kompenzációs listára nem, csak az egyéni választókerületi jelöltekre szavaznak. Az egyéni választókerületekben a legtöbb érvényes szavazatot kapó jelöltből lesz képviselő. A kompenzációs listáról az adott jelölő párt, civil szervezet az egyéni választókerületekből összesített töredékszavazatok arányában szerez közgyűlési mandátumot. A vesztes egyéni kerületi jelöltekre leadott szavazatokat jelölőszervezetként összesítik, és ezek arányában osztják ki a listás mandátumokat a Sainte-Lague-módszerrel.⁹ A bejutási küszöb egy jelölőszervezet esetén 5%, két jelölőszervezet esetén 10%, kettőnél több jelölőszervezet közös listája esetén 15%.

⁹ https://politicalcapital.hu/hirek.php?article_read=1&article_id=3361

Megyei jogú városok lakosság száma

2024-ben országosan közel 200 ezerrel kevesebben szavazhattak, mint a 2019-es önkormányzati voksolásnál. A választópolgárok számának gyorsuló fogyását mutatja, hogy a 2019-es önkormányzati választáson mintegy 150 ezerrel kevesebben szerepeltek a névjegyzékben, mint 2014-ben. A választópolgárok fogyatkozása nagyrészt az elhalálozással, egy kisebb csoportjában a választójog elvesztésével hozható összefüggésbe.

Míg 2019. január 1-én összesen 1 960 841 volt a 23 megyei jogú város teljes lakosság száma, addig 2024. év elején 1 936 886 fő, de ebben benne van már Baja és Esztergom is a 2022-ben elnyert megyei jogú városi rangjuk révén. A két város korrigált adataival számolva közel 90 ezerrel csökkent 5 év alatt a népesség a megyei jogú városok tekintetében, vagyis nagyjából egy Székesfehérváryi lakossal lett kevesebb a 25 településen. A legkisebb lélekszámú város Esztergom, a legnagyobb Debrecen. Utóbbi korábban egyedülként lépte át a 200 ezres határt, azonban ez is már a sáv alatt található. Mindössze 7 megyei jogú város haladja meg a 100 ezer lakost, 8 pedig el sem éri a korábban törvényi minimumként használatos 50 ezres nagyságot. A 25 megyei jogú város közül 24-ben csökkent, és csak Érden növekedett a lakosság szám, ám ott is 1% alatti mértékben. A legnagyobb csökkenés a legelmaradottabb és a munkanélküliséggel leginkább sújtott városban tapasztalható: Dunaújváros lakossága megtizedelődött egy EP/önkormányzati ciklus alatt, és Salgótarján alig maradt le (9%) a képzeletbeli dobogó legfelső fokáról. Szekszárd, Nagykanizsa és Miskolc egyaránt jelentős problémákkal küszködik ezen a téren. Bár a 2-3% is nagymértékű veszteség ilyen rövid időintervallum alatt, Nyíregyháza (2%), Esztergom, Szombathely, Kecskemét, Győr megyei jogú városokban jóval az átlag alatti a népességfogyás, köszönhetően a betelepüléseknek és a markáns régiós gazdasági, ipari és foglalkoztatói központi szerepüknek (emiatt pl. Sopronban, Székesfehérváron, Debrecenben sem rekordközeli a csökkenés).

	2019	2024	Változás (%)
Esztergom	29 476	28 678	-3
Szekszárd	32 488	30 106	-7
Salgótarján	35 470	32 364	-9
Baja	36 041	34 051	-6
Dunaújváros	45 493	41 100	-10
Hódmezővásárhely	44 808	42 810	-4
Nagykanizsa	46 835	43 723	-7
Eger	52 660	49 486	-6
Veszprém	55 936	52 312	-6
Zalaegerszeg	57 513	54 297	-6
Sopron	58 294	56 179	-4
Békéscsaba	59 542	56 732	-5
Kaposvár	63 298	59 722	-6
Tatabánya	68 698	65 439	-5
Szolnok	70 447	66 004	-6
Érd	69 014	72 962	+0,6
Szombathely	76 334	74 149	-3
Székesfehérvár	96 373	92 220	-4
Kecskemét	110 621	107 477	-3
Nyíregyháza	119 767	116 834	-2
Győr	124 685	120 883	-3
Pécs	148 030	140 422	-5
Miskolc	159 265	148 906	-7
Szeged	162 868	156 051	-4
Debrecen	202 402	193 979	-4

1. táblázat: A megyei jogú városok lakosságának változása 2019–2024
(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: KSH)

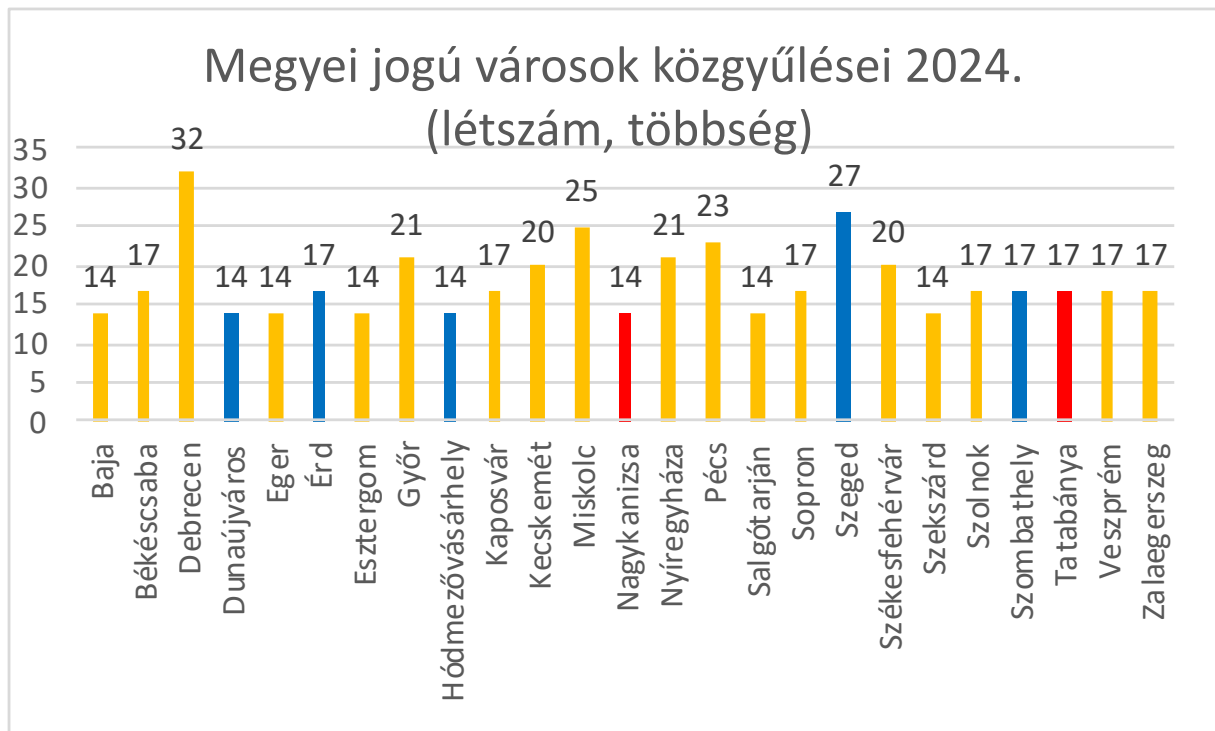
Megyei jogú városok közgyűlése

A törvényi szabályozás értelmében a lakosság szám alapján meghatározott megyei jogú városok közgyűlésében 14-32 képviselői hely van az egyéni és kompenzációs mandátumok számának meghatározott arányában. A legkisebb létszámú (14 fős) testület 8 városban áll fel: Baján, Dunaújvárosban, Egerben, Esztergomban, Hódmezővásárhelyen, Nagykanizsán, Salgótarjánban és Szekszárdon. Debrecenben osztották ki a legtöbb (32) képviselői helyet, ahol a megszerzhető 23 egyéni mandátum közül mindet a kormánypárti jelöltek nyertek el. Szeged, Miskolc, Pécs, Győr, Nyíregyháza, Kecskemét, valamint Székesfehérvár közgyűléseiben legalább 20 helyet osztanak ki, a felsorolásokból kimaradt városok esetében 17-et. Utóbbi megyei jogú városok népessége 50 001 és 75 000 fő közötti. A Fidesz (Székesfehérvár) és a Fidesz-KDNP képviselői az összesen 454 megyei jogú városi közgyűlési képviselői helyből 184-et nyertek el, ami 40,5%. Minden város közgyűlésébe delegálhatnak képviselőt egyéni

körzetből vagy kompenzációs listáról. A legtöbbet, szám szerint 23-at Debrecenben, a legkevesebbet, 3-at Érden szereztek meg. A 2024-es önkormányzati választásokon, minden megyei jogú várost vizsgálva, a Mi Hazánk összesen 22 képviselőt delegálhatott a közgyűlésekbe, ami a teljes létszám 4,8%-át teszi ki. Debrecenben és Miskolcon 2-2 helyet is szerzett, Győrben, Hódmezővásárhelyen, Salgótarjánban, Szegeden és Szolnokon viszont egyet sem. A maradék 18 város esetében mindenhol 1-1 képviselőt juttattak a testületbe. Az ellenzék és a függetlenek osztoznak a maradék 248 mandátumon (a tagok számának 45,37%-a), ám a 25 megyei jogú városban annyira eltérő struktúrában és megnevezéssel indultak a jelöltek az önkormányzati választásokon, hogy a Fidesszel és a Mi Hazánkkal ellentétben az eredményük nem vizsgálható egységesen minden városban.

	Közyűlés létszáma (fő)	Egyéni-kompenzációs megoszlás (fő)
Baja	14	10+4
Békéscsaba	17	12+5
Debrecen	32	23+9
Dunaújváros	14	10+4
Eger	14	10+4
Érd	17	12+5
Esztergom	14	10+4
Győr	21	15+6
Hódmezővásárhely	14	10+4
Kaposvár	17	12+5
Kecskemét	20	14+6
Miskolc	25	18+7
Nagykanizsa	14	10+4
Nyíregyháza	21	15+6
Pécs	23	16+7
Salgótarján	14	10+4
Sopron	17	12+5
Szeged	27	19+8
Székesfehérvár	20	14+6
Szekszárd	14	10+4
Szolnok	17	12+5
Szombathely	17	12+6
Tatabánya	17	12+7
Veszprém	17	12+8
Zalaegerszeg	17	12+9

2. táblázat: A megyei jog városok közgyűléseinek létszáma 2024
(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

2. ábra: A megyei jogú városok közgyűlései (létszám, többség) 2024

(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI, jelölés: narancs – kormánypárti, kék – ellenzéki, piros – patthelyzet)

Választási részvétel

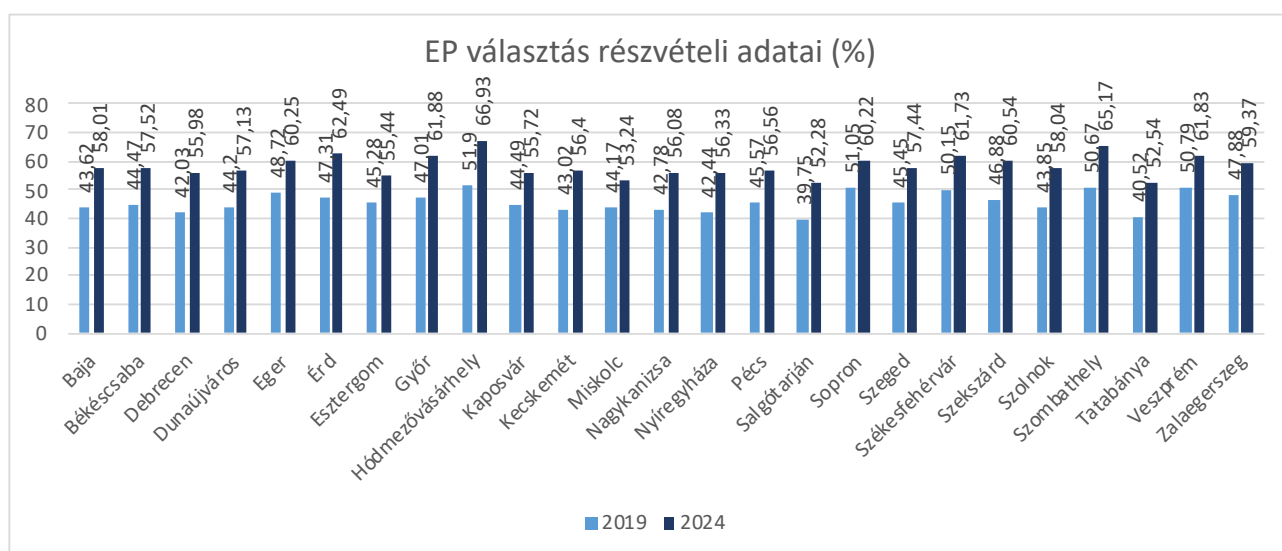
A 2024. június 9-én megtartott önkormányzati és Európai parlamenti választáson a korábbiakhoz képest jelentősen többen vettek részt. A növekedés ebben az esetben egyértelműen a két választás egyidejű megrendezésének, a felfokozott hangulat mozgósító hatásának és a protest szavazatok megjelenésének tudható be. A két szavazás összevonásának racionális oka nem is a költségtakarékosság (kb. 10 milliárdos spórolás, ami az ország éves költségvetésében elhanyagolható tétel), hanem a részvételnövelési hatás.

Az Európai parlamenti választáson 7 803 603 szavazásra jogosult volt, ebből az 59,46%-os részvétel alapján 4 640 398 fő jelent meg. Az EP-választás 2019-ben közel 15,9%-kal alacsonyabb, 43,58%-os részvétellel zajlott, 2014-ben 28,92% szavazott, ami 14,7%-os csökkenés. A 2019 és 2024 közötti szignifikáns eltérés döntően az önkormányzati és az EP-választások egy időpontban történő megtartásából és a turbulens politikai klímából ered. Az önkormányzati voksoláson 7 850 000 jogosultból 4 560 000 járult az urnákhoz, ami 58,1%-os részvételi eredménynek felel meg. A részvétel 2019-ben közel 10%-kal alacsonyabb, 48,58% volt, 2014-ben pedig ennél is kevesebb, mindössze 44,30%. A növekedés – mint említettem – ebben az esetben egyértelműen a felfokozott hangulat (pl.: háború kérdése) mozgósító hatásának és a protest szavazatok megjelenésének tudható be.

Az önkormányzati és az EP-választáson kis mértékben eltérő a szavazásra jogosultak köre, csak az EP-választáson lehetséges a külképviselési és a levélben történő szavazás, és az átjelentkezés

szabályai sem egyeznek. Az EP-választáson országosan a fent jelzett jogosultak közül 126 753-an magyarországi lakcím nélküli magyar állampolgárok, akik levélben szavazhattak, továbbá 4 635-en az EU más tagországának állampolgárai, akik kérték, hogy a magyar listákra szavazhassanak. A szavazati joggal rendelkezők közül összesen 35 928 fő menekültként elismert, valamint huzamos tartózkodási jogosultsággal rendelkező is volt. Átjelentkezéssel, bejelentett tartózkodási helyükön összesen 43 351-en szavazhattak a helyi önkormányzati képviselőkre és polgármesterekre.

Egyetértek a Republicon Intézet azon elemzésével, amely szerint a politikai haszonszerzés és nem a költségtakarékosság vezette a Fideszt,¹⁰ hogy a jövő évi európai parlamenti és önkormányzati választást egy napon rendezze. Az önkormányzati választásokon rendszerint többen vesznek részt, mint az EP-voksolásokon. A választások összevonása növeli a részvételt, ami a kormánypártoknak kedvez, az EP-képviselők megválasztása mindig is kevésbé aktivizálta a szavazókat.

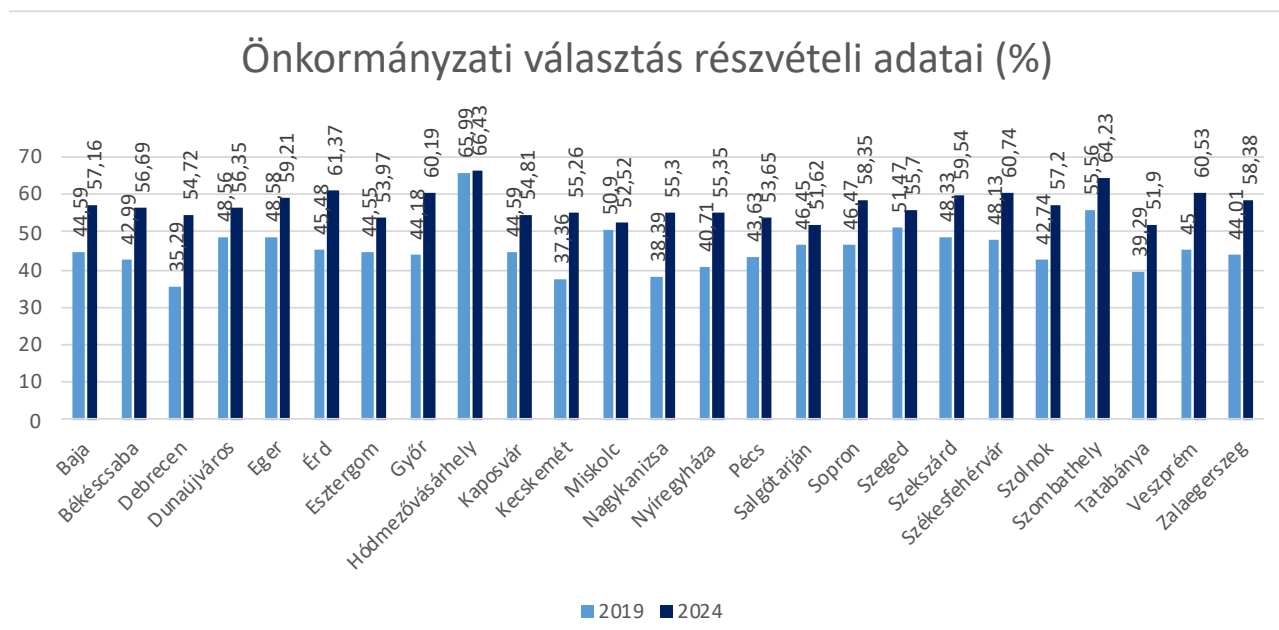
3. ábra: A megyei jogú városok részvételi adatai az EP-választásokon 2019–2024

(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

A 2024. június 9-i Európai parlamenti választáson a belföldi, valamint a külképviseleti névjegyzékben szereplők és a levélben szavazásra jogosultak közül összességében 4 640 398-an vettek részt, ami a szavazásra jogosultak 59,46%-a. Az adat minden eddigi EP választás eredményét meghaladó, rekord részvétel. A 2019-es EP szavazáson 43,58%, 2014-ben 28,92%, 2009-ben 36,31%, az első 2004-ben tartott választáson 38,48% jelent meg a szavazásra jogosultak közül. 2024-ben a megyei jogú városok esetében az átlagos részvétel 58,36% volt, az országos érték alatt. Legtöbben a Márki-Zay Péter vezette Hódmezővásárhelyen járultak az urnákhoz, a választásra jogosultak majdnem 67%-a, legkevesebben Salgótarjánban vettek részt a voksoláson (52,28%). 2019-ben szintén Hódmezővásárhelyen szavaztak a legtöbben (51,9%), s a legkevesebben

¹⁰ https://hvg.hu/360/20231012_onkormanyzati_valasztas_epvalasztas_2024_Fidesz_Borsod_Heves_ellenzek_Republikon_Intezet

akkor is Salgótarjánban, ahol 40% sem vett részt az EP-választáson. A megyei jogú városok átlaga 45,76%-ot tett ki, ami több mint 2%-kal meghaladta az országos átlagot. 2024-ben átlagon felül teljesített Eger, Érd, Győr, Hódmezővásárhely, Sopron, Székesfehérvár, Szekszárd, Szombathely, Veszprém, Zalaegerszeg. A 10 városból 6-ban kormánypárti jelölt nyerte az egyidőben tartott polgármesterválasztást, ugyanakkor a TOP 4 részvétel mindegyik esetben ellenzéki győzelemmel párosult. A 2 új megyei jogú város esetében mindkettőnél átlag alatti részvétel volt tapasztalható.

4. ábra: A megyei jogú városok részvételi adatai az önkormányzati választásokon 2019–2024
(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

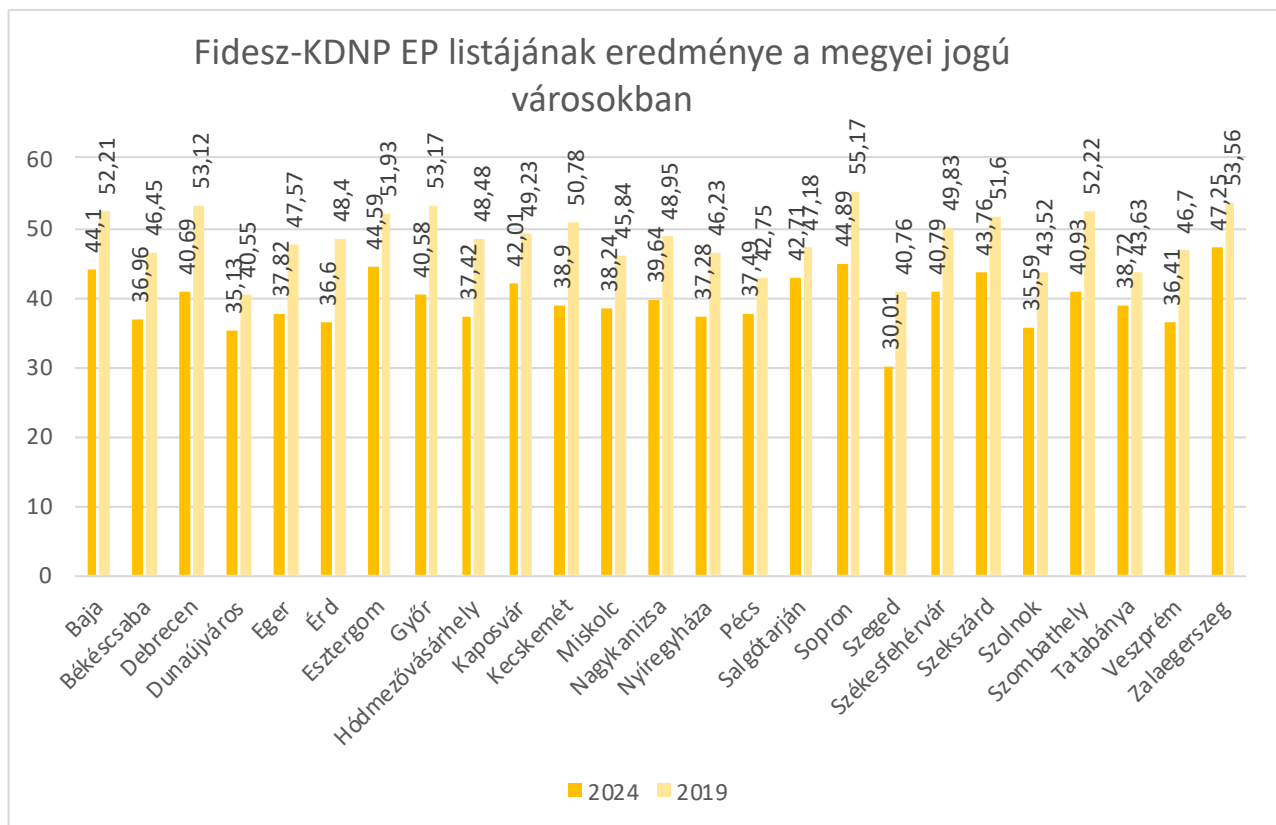
2024. június 9-én az Európai parlamenti választással egy napon tartották az önkormányzati választásokat is egy törvénymódosításnak köszönhetően, amit a kormány elsősorban takarékosági okokkal magyarázott, az ellenzék pedig őt hátráltató, a választási rendszerek stratégiáját, kampányát erőteljesen megváltoztató intézkedésként könyvelt el. A megyei jogú városok átlagos részvétele 57,25% volt, ami 11,52%-kal magasabb, mint a 2019-es érték. Legmagasabb részvétel mindkét alkalommal Hódmezővásárhelyen volt (ahogyan az EP-szavazás esetében is), a legalacsonyabb részvétel Salgótarjánban. 2019-ben Hajdú-Bihar megyeszékhelyén, Debrecenben járultak a legkevesebben az urnákhoz (35,29%). 2019-ben a 3 legalacsonyabb részvétel a kizárólag fideszes polgármesterrel rendelkező Debrecenben, Kecskeméten és Nagykanizsán fordult elő. A TOP 3 részvétel az önkormányzati választások esetében is ellenzéki városvezetésű településeken (Hódmezővásárhely, Szombathely, Szeged) volt tapasztalható, ezek mindegyikében megőrizte tisztségét a regnáló polgármester. 2024-ben a 3 legalacsonyabb részvételnél Salgótarjánban a Fidesz legyőzte az ellenzéki polgármesterjelöltet (51,62%), Tatabányán megőrizte az ellenzék a várost (51,9%), míg Miskolcon elnyerte a kormánypárt indulója a városvezetői széket az ellenzékétől (52,52%). A TOP

3 pedig evvel ellentétben a 2019-es adatokkal megegyezően az ellenzéki Hódmezővásárhely, Szombathely és Szeged volt. Az idén polgármestert váltó 7 megyei jogú város (Baja, Eger, Győr, Miskolc, Salgótarján, Nagykanizsa, Szolnok) részvételi adatait vizsgálva megállapítható, hogy a kormánypártivá vált Baján, Miskolcon és Salgótarjánban átlag alatti, míg Egerben átlag feletti volt a részvétel. Az ellenzék által megnyert Győr városa átlag fölött, míg Nagykanizsa és Szolnok átlag alatt teljesített. A legnagyobb növekedés, változás az előző önkormányzati ciklussal összevetve Debrecenben (19,4%), Nagykanizsán (16,9%), Győrben (16%) és Érden figyelhető meg. Az egy napon tartott két választáson egyedül Székesfehérváron adták le többen a szavazatukat az önkormányzati választáson, mint az Európai Parlamenti szavazáson – 0,2%-kal nagyobb volt a részvétel. Az EP választáson pedig Pécsen (2,91%), Szekszárdon (2,19%) és Sopronban (1,87%) fordult elő kiugró különbség az önkormányzati választáson való részvételhez képest.

A Fidesz-KDNP Európai parlamenti szereplése

A 2024. június 9-i választásokon a Fidesz-KDNP listája az Európai parlamenti voksoláson országosan 44,82%-t ért el, ami 2 480 211 szavazatot jelent, míg 2019-ben 52,56%-ot, 1 824 220 szavazattal. A megyei jogú városok esetében a Fidesz-KDNP átlagosan 39,54%-ot kapott, és összesen 345 878 szavazatot. 2019-ben 48,39%-os támogatottságot tudhatott maga mögött a párt, ám az alacsonyabb részvétel miatt ez alig valamivel több, mintegy 357 000 szavazatot jelentett. A 25 megyei jogú városból 22 településen végzett 1. helyen a Fidesz-KDNP listája, az összesen 10 ellenzéki vezetésű városban 8 helyen (Szegeden és Szolnokon nem), a jobboldali irányítású Nyíregyházán viszont a Tisza megelőzte. Az eredményekből megállapítható, hogy a Fidesz a leggyengébben a baloldali fellegetvárban, Szegeden szerepelt. Legerősebben pedig a hagyományosan markáns jobboldali beállítottságú Zalaegerszegen és Sopronban, illetve a két újonnan megyei jogúvá minősített városban. A TOP 5 olyan megyei jogú városokban szerezte eredményét, ahol kivétel nélkül kormánypárti a polgármester. Meglepetésre a 2024-ig ellenzéki városvezetésű, de aztán kormánypárti polgármestert választó, alapvetően baloldali színezetű Salgótarjánban is az egyik legjobb eredményét érte el – vélhetően az ellenzék fragmentáltsága miatt. A 2024 júniusában az ellenzék jelöltje által elnyert 10 város közül 7-ben átlaga alatt szerepelt a Fidesz, némileg meglepő módon az októbertől 15 kormánypárti vezetésű településből csak 9-ben végzett a megyei jogú városok átlagán felül és mindössze 4-ben az országos átlagon felül. Ez egyértelműen gyengébb szereplést mutat a vidéki megyei jogú városokban az országoshoz képest. Veszprémben, Békéscsabán és Nyíregyházán mint jobboldali bázisokban jóval az átlag alatti támogatottsággal rendelkezik. A 2019 után visszavett Eger és Miskolc esetében megjelenő átlagos adatok nem a kormánypárt előretörésére, hanem az ellenzék polarizációjára utalnak. A 2019-es EP választáson legjobb eredményét (55,17%) Sopronban szerezte (most Zalaegerszeg után a 2. helyen végzett), a legrosszabbat (40,55%) pedig Dunaújvárosban (idén

a 2019-ben 2. helyet megszerző Szegeddel megcserélték helyezésüket). A legrosszabb és legjobb adatok is közel 8-10%-kal haladták meg a 2024-es értékeket. Összességében a Fidesz-KDNP drasztikusan (8,7%) gyengült 2024-re a megyei jogú városokat tekintve, de abszolút értékben, a szavazatszámok alapján csak csekély, nagyjából 3,2%-os csökkenés fedezhető fel. A szavazóit tehát a vidéki alacsonyabb lakosságú településeken kívül is megőrizte, viszont az újonnan belépő politikai szereplő okozta felfokozott érdeklődés és a 14 évi kormányzást övező protesthangulat következtében jelentősen megnövekedett részvételt már nem tudta ellensúlyozni a stabil bázisával.

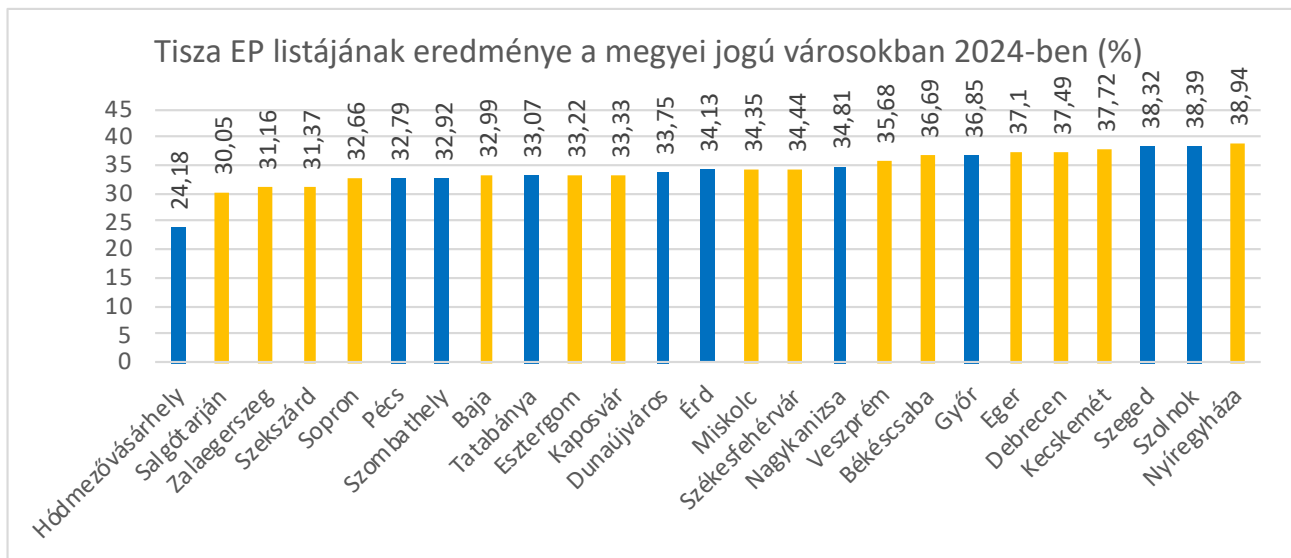
5. ábra: Fidesz-KDNP EP-listájának eredményei a megyei jogú városokban 2019–2024

(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

A Tisza Párt Európai parlamenti szereplése

A 2024. június 9-i választásokon a Magyar Péter vezette Tisza Párt listája az Európai parlamenti választásokon országosan 7 mandátumot és 29,6%-ot ért el, ami 1 352 699 szavazatot jelent. 2019-ben a Tisza nem mérettette meg magát, Magyar Péter nem sokkal a választások előtt vette át a Pártot. A megyei jogú városok esetében a 2024-es választáson átlagosan 34,26%-ot kapott. Az eredményekből megállapítható, hogy a Tisza leggyengébben a Márki-Zay Péter által irányított, legmagasabb részvétellel rendelkező városban, Hódmezővásárhelyen szerepelt. Az öt leggyengébb eredményből négy olyan városban született, ahol fideszes jelölt nyert és októbertől fideszes polgármester vezeti

a településeket. A két újonnan megyei jogúvá minősített városban is gyenge eredménnyel végzett. Legerősebben a hagyományosan markáns jobboldali beállítottságú Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye székhelyén, Nyíregyházán, valamint Szegeden és a fideszes színezetű polgármestert leváltó Szolnokon szerepelt. A TOP 5 közé még Debrecen és Kecskemét fért be, mindkettő jelentős kormánypárti bázissal bír. A 25 megyei jogú város közül csak Hódmezővásárhelyen volt a támogatottsága az országos átlaga alatt, e településkategóriában a Tisza felülreprezentált, míg a megyei jogú városokban elért 34,26%-os átlaga felett mindössze az ellenzéki városok 40%-ában végzett. A kormánypárti vezetéseket vizsgálva többségében a megyei átlaga felett volt, még a stabilan jobboldali vezetésű Székesfehérváron, Veszprémben is. A Tisza 3 megyei jogú városban győzte le a Fidesz listáját: Nyíregyházán, Szolnokon és az ellenzéki fellegvárban, Szegeden is. Abban a 4 megyei jogú városban, ahol a Fidesz átvette a városvezetést, összességében a Magyar-féle Tisza Párt egyértelműen az ellenzéki térfél legjelentősebb szereplőjévé vált pár hónapos létezése alatt, a megyei jogú városok esetében jóval az országos átlagát meghaladó sikert könyvelhetett el. A vidéki községekben túlteljesítő Fidesz-lista átlagát ezeken a településeken 5,3%-os differenciára közelítette meg, az országos átlag 15,2%-áal szemben.

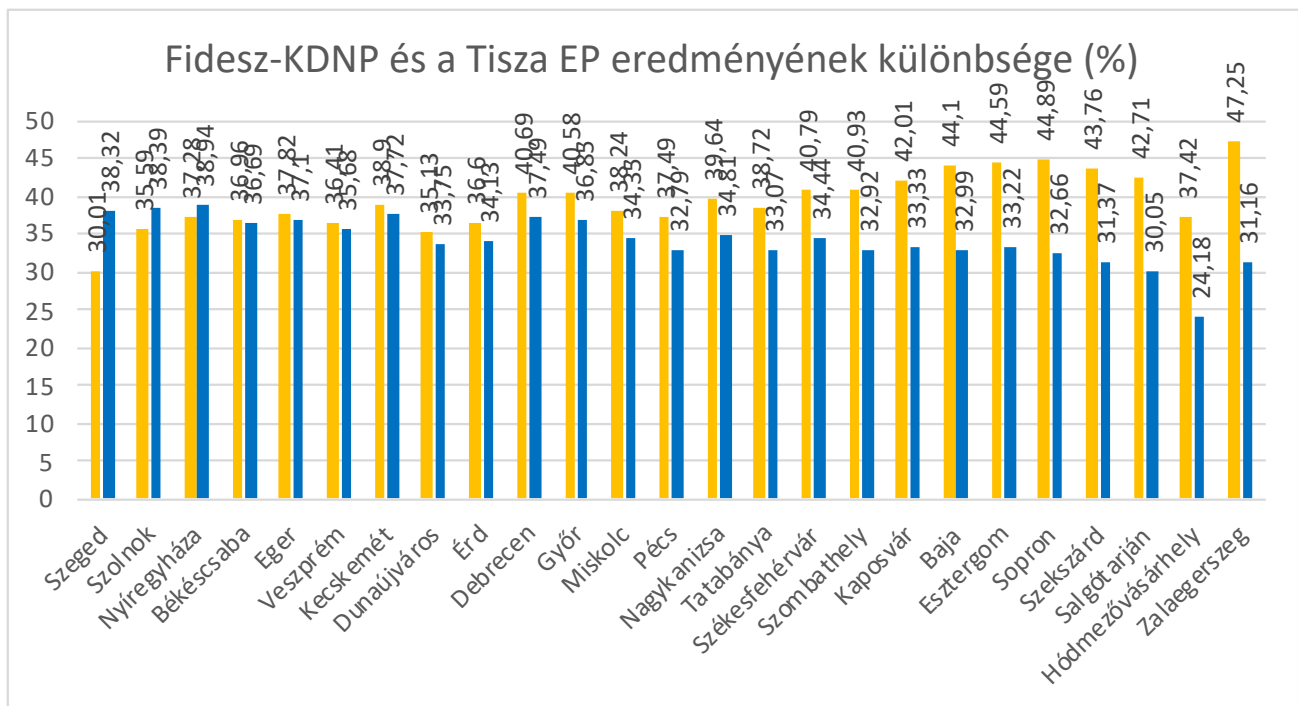
6. ábra: A TISZA EP-listájának eredménye a megyei jogú városokban 2024

(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

A Fidesz-KDNP és a TISZA EP-eredményének különbsége

A Fidesz-KDNP és a Tisza Párt EP-listájának eredményei közti különbség országosan 4 mandátum, 15,62% és 695 512 szavazat. A megyei jogú városok esetében az átlagos eltérés 5,3%. A legnagyobb eltérés a Fidesz javára sorrendben Zalaegerszegen (16,09%), Hódmezővásárhelyen (13,24%), Salgótarjánban (12,66%), Szekszárdon (12,39%) és Sopronban (12,23%) tapasztalható. Legnagyobb differenciájú Tisza-előny az ellenzéki erődnél számító Szegeden (8,31%), Szolnokon (2,8%) és Nyíregyházán (1,66%) volt. Ezekben a városokban le is győzte a kormánypárti listát, további három

városban, Békéscsabán (0,27%), Egerben (0,72%), illetve Veszprémben (0,73%) 1%-on belüli különbséggel maradt alul. Ugyanakkor szoros, 5%-nál nem nagyobb eltérés állapítható meg 8 megyei jogú város esetében. A Fidesz jelentős előnye Hódmezővásárhely kivételével (ahol Márki-Zay pártja lett a második helyezett) fideszes vezetésű településeken található. A Tisza 21 megyei jogú városban végzett második helyen, 1-ben harmadikként- Azon a 3 településen, ahol a legtöbb szavazatot kapta százalékban, első helyen is végzett.

7. ábra: A Fidesz-KDNP és a Tisza EP-eredményének különbsége 2024

(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI, jelölés: narancs – Fidesz-KDNP, kék – TISZA)

A DK-MSZP-Párbeszéd baloldali összefogás Európai parlamenti szereplése

A DK-MSZP-Párbeszéd összefogás a 2024 márciusában létrejött stratégiai megállapodás révén valósult meg. A turbulens politikai klíma miatt drasztikus és permanens változások következtek be, melyek a Tisza Párt előzetes várakozásokat felülmúló eredményét okozták az EP-választáson. A februári kegyelmi ügyet és a köztársasági elnök lemondását követő 5 hónapos időszakban olyan mértékű átalakulás ment végbe elsősorban a kormánnyal elégedetlen, protest választói réteg körében, hogy a baloldali pártszövetség rapid erodálása révén a magát nyíltan kormányváltó erőnek tartó formáció éppen csak meghaladta az 1 EP-mandátumhoz szükséges szavazatmennyiséget. A közös lista az uniós választáson elért 8,03%-os eredményével mindössze 2 képviselőt szerzett. A 2019-es adatok alapján a mandátumban és szavazatokban mért csökkenés összesen 3 mandátumot jelentett (ebből a DK 2, az MSZP-Párbeszéd 1 képviselő), 14,63%-ot és közel 420 000 voksot. Vagyis ezek a baloldali pártok közel 2/3-át (65%-át) elvesztették a táboruknak a két EP-választás

között. 2024-ben a baloldali szövetség a megyei jogú városokban az országos eredményéhez képest felülreprezentált, a 9,39%-os támogatottsággal több mint 1,3%-kal haladta meg az országos adatot. Legjobban a baloldali fellegvárnak tekintett (bár a 2024-es önkormányzati választáson elvesztett) Salgótarjánban szerepelt (14,18%), legrosszabbul Hódmezővásárhelyen (3,97%) és a Fidesz által uralt Debrecenben (6,24%). Átlagon felüli támogatottsággal rendelkezett a választási szövetség az ellenzéki Tatabányán, Szegeden, Pécsen, Dunaújvárosban, Szombathelyen és a kormánypárti Veszprémben, Kaposváron, Nyíregyházán, de a polarizált ellenzék miatt oldalt váltó Miskolcon is, illetve a fideszes városvezetéstől átvett Szolnokon és Nagykanizsán. A két új megyei jogú városban, valamint a Fidesz nyugat-magyarországi bázisain viszont átlag alatt szerepeltek. Hódmezővásárhelyen a polgármester Márki-Zay Péter erős személyes jelenléte és támogatottsága miatt, a mozgalmával (MMM) egyfajta „magányos harcos” pozícióban, nagyfokú politikai aktivitás mellett a kormánnyal való országos küzdelemmé emelte a helyi politikai küzdelmet, ami az ezen kívül eső pártok EP-támogatottságában is megmutatkozott (a Tisza itt szerzett egyedül 3. helyet, illetve a DK-MSZP-Párbeszéd a leggyengébb eredményét itt könyvelhette el). A 2019-es választásokon a külön induló pártok közül a DK Tatabányán, míg az MSZP-Párbeszéd Szegeden érte el legnagyobb sikerét, legalacsonyabb támogatottságát a DK a Botka vezette Szegeden, az MSZP-Párbeszéd pedig Esztergomban. A két EP-ciklus közötti támogatottságban bekövetkező elmozdulások elemzése során egyértelműen megfigyelhető, hogy döntően ott következett be a legmarkánsabb visszaesés, ahol korábban erős pozíciókat tartottak fenn. Szegeden (21,76%), Salgótarjánban, Tatabányán, Szolnokon, Hódmezővásárhelyen, Nyíregyházán, Dunaújvárosban közel 20%-ot veszített a baloldali összefogás a szavazói körében, de átlag feletti elmozdulás történt Nagykanizsán, Kaposváron, Békéscsabán is 5 év alatt.

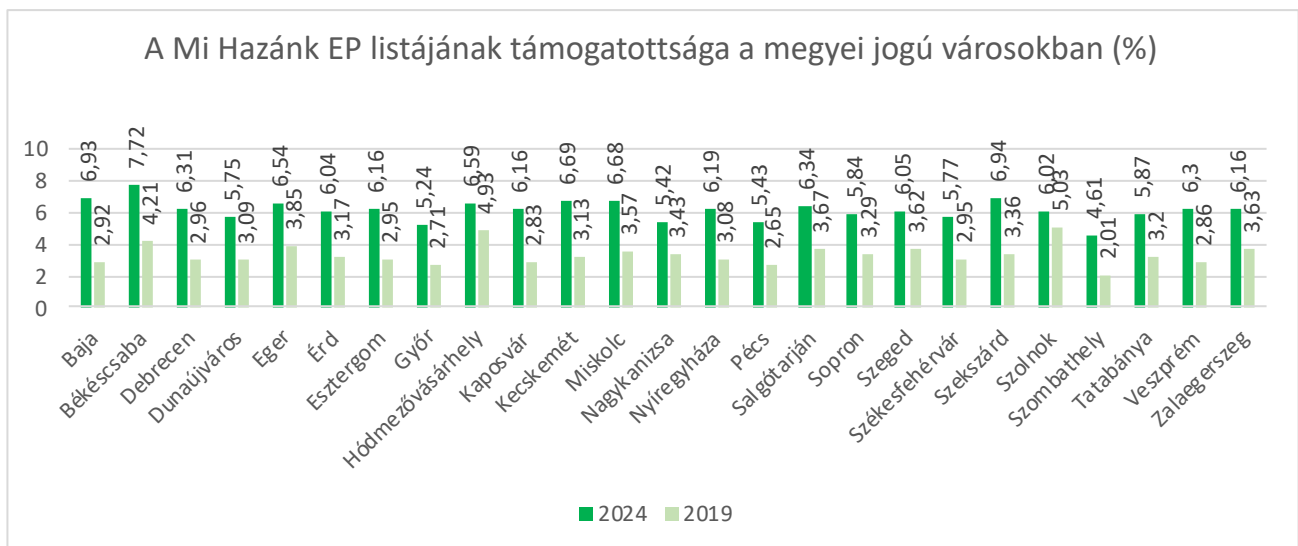
	DK 2019	MSZP– Párbeszéd 2019	DK+MSZP– Párbeszéd 2019	DK–MSZP– Párbeszéd 2024	Különbség 2019-2024
Baja	18,24	5,83	24,07	7,93	16,14
Békéscsaba	20,22	6,22	26,44	8,57	17,87
Debrecen	15,96	5,42	21,38	6,24	15,14
Dunaújváros	24,19	6,6	30,79	12,12	18,67
Eger	17,76	6,92	24,68	9,14	15,54
Érd	18,38	6,79	25,17	8,96	16,21
Esztergom	18,34	4,56	22,9	7,08	15,82
Győr	16,64	5,57	22,21	7,03	15,18
Hódmezővásárhely	16,05	6,99	23,04	3,97	19,07
Kaposvár	21,36	6,5	27,86	10,67	17,19
Kecskemét	16,75	5,95	22,7	6,87	15,83
Miskolc	18,3	8,1	26,4	10,56	15,84
Nagykanizsa	23,62	6,12	29,74	12,55	17,19
Nyíregyháza	20,08	8,66	28,74	9,62	19,12
Pécs	20,31	7,7	28,01	11,85	16,16
Salgótarján	21,14	12,74	33,88	14,18	19,7
Sopron	14,65	6,45	21,1	6,89	14,21
Szeged	14,5	18,57	33,07	11,31	21,76
Székesfehérvár	17,67	6,61	24,28	8,26	16,02
Szekszárd	17,05	8,54	25,59	9,01	16,58
Szolnok	20,54	9,31	29,85	10,35	19,5
Szombathely	18	8,13	26,13	10,9	15,23
Tatabánya	24,54	7,23	31,77	12,74	19,03
Veszprém	18,64	7,21	25,85	10,15	15,7
Zalaegerszeg	16,91	6,05	22,96	7,48	15,48
Átlag:	18,79	7,55	26,34	9,39	16,97

8. táblázat: DK–MSZP–Párbeszéd szereplése az Európai parlamenti választásokon 2019–2024
(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

A Mi Hazánk Európai Parlamenti szereplése

Az uniószkeptikus, a politikai paletta jobboldalának szélére pozícionált Mi Hazánk 2018 nyarán alakult a Jobbik parlamenti frakciójából kizárt és kilépett képviselőkkel (pl.: Novák Előd, Dúró Dóra), illetve jobbikos párttagokból az országgyűlési választások után, az ellenzék kormányváltási kísérletének kudarcát követően. Vezetője a 2013–2022 között Ásotthalom polgármestere, 2016–2018 között a Jobbik alelnöki tisztségét betöltő Toroczka László, aki azt követően alapította meg a Mi Hazánk Mozgalmat (majd augusztus végétől pártot), hogy Vona Gábor 2018. április 8-án a sikertelen választások estéjén lemondott a Jobbik elnöki tisztségéről, a megüresedett helyére kiírt júniusi választáson pedig alulmaradt Sneider Tamással szemben. A párt a 2024-es Európai parlamenti választáson országosan 6,71%-os eredményt ért el, 306 404 szavazattal 1 EP-mandátumot megszerezve. A 2019-es adatokhoz képest jelentős erősődéssel több mint megduplázta a támogatói

táborát, akkor 3,29%, 114 156 fő választotta a pártot – amivel nem jutott be az EP-be. A megyei jogú városok esetében 2024-ben összességében az országos átlag alatti 6,15%-os támogatottsággal bír. Legjobb eredményét, 7,72%-ot Békéscsabán érte el a Mi Hazánk EP-listája, a legrosszabbat (4,61%) Szombathelyen. A megyei jogú városokban (nagyobb lakosságszámú városok) kizárólag Baján, illetve Békéscsabán haladta meg az országos átlagot az elért százalékos szavazatarány. Általánosságban elmondható, hogy a Mi Hazánk ott volt erősebb, ahol a Fidesz listája is, míg az ellenzéki vezetésű városokban rosszabbul teljesített. Abban a 15 megyei jogú városban, ahol fideszes polgármester nyert 2024-ben, 13 esetben a Mi Hazánk EP-listája is átlag fölötti eredménnyel szerepelt. A Tisza Párt eredményeit elemezve fordított arányosság fedezhető fel néhány kivétellel (pl.: Veszprém, Békéscsaba, Eger, Sopron). A 2019-ben megtartott EP-választáson a megyei jogú városokban 3,32%-ot szerzett, minimálisan a 3,29%-os országos átlag felett. Legjobb eredményét (5,01%) akkor a kormánypárti Szolnokon érte el, a leggyengébbet (2,01%) ezúttal is az ország nyugati határánál fekvő, ellenzéki irányítású Szombathelyen. A két választás közti változások alapján Baján javított leginkább a támogatottságán (2,37x), legkevésbé pedig Hódmezővásárhelyen (1,33x). Megduplázta a szavazóit Baján kívül Debrecenben, Esztergomban, Kaposváron, Kecskeméten, Nyíregyházán, Pécsen, Szekszárdon, Szombathelyen és Veszprémben – összesen 10 megyei jogú városban. Az adatokból megállapítható, hogy bár szignifikáns javulást ért el a Mi Hazánk a 2024-es EP választásokon az előző választáshoz viszonyítva, azonban a megyei központokban az átlag alatt szerepelt. A párt fő bázisa a vidéki, alacsonyabb lakosságszámú településeken található, ahol a Fidesz erős és stabil törzsszavazói is.

8. ábra: A Mi Hazánk EP-listájának támogatottsága a megyei jogú városokban 2019–2024
(Forrás: saját szerkesztés, adatok forrása: NVI)

A Momentum, MKKP, Jobbik, LMP-Zöldek, 2RK Párt, MMN, MEMO Európai Parlamenti szereplése

A 2024-es Európai Parlamenti választáson 11 lista mérettette meg magát, ezek közül csupán 4 szerzett mandátumot és jutott be az EP-be. A maradék listák nem érték el a szükséges 5%-os küszöböt. A lemaradók esetében országosan a Momentum végzett az élen (3,7%), majd teljesítmény szerint sorrendben az MKKP (3,59%), a Jobbik (0,99%), az LMP (0,87), a Vona Gábor által újonnan alapított 2RK Párt (0,68%), Márki-Zay Péter mozgalma, az MMN és a Gattyán György féle MEMO, amely a 2022-es országgyűlési választáson elért 1%-kal megszerezte az évenkénti állami támogatáshoz való jogot is – most azonban utolsóként zárt 0,37%-kal. A legnagyobb veszteséget a Momentum és a Jobbik szenvedte el az 5 évvel korábbi eredményéhez képest. A Momentum 2 képviselői helyet, 6,2%-ot és 175 ezer szavazót veszített. A Jobbik gyakorlatilag totális vereségével 1% alá került, 1 mandátummal, 5,3%-kal és 174 ezer vokssal múlta alul önmagát. Az MKKP nem indult korábban, az LMP 1,3%-ot és 36 ezer szavazatot csökkent, a maradék 3 párt 2019-ben nem indult.

A megyei jogú városok részletes eredményei a 2024-es választásokon

Baja

A 2024. június 9-én, az előzőnél lényegesen nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választás az ellenzék összefogásának hiányában és a polgármester mögött álló egység megbomlása közepette zajlott le. Nyiráti Klára nyilvánosan kritizálta saját pártja, a Momentum akkori EP-képviselőjét és pártelnökét, Donáth Annát. Nyiráti a kritikája után kilépett a Momentumból. A Nyirátiéktól távozó 2019-es szövetségesek a 2024-ben alapított Bácskaiak a Városért Egyesület jelöltjei lettek, a DK-ból kilépett László Károly egykori alpolgármester vezetésével. Az 5 induló közül a Fidesz új jelöltje, a jogász végzettségű, addig frakcióvezetőként tevékenykedő Kámánné Bari Bernadett több mint 1500 szavazattal győzte le Nyiráti Klárát. A Mi Hazánknak ebben a megyei jogú városban is volt jelöltje, a független jelölt pedig 2019-hez hasonlóan most is elindult, fele annyi voksot gyűjtve. A képviselőtestületben hatalmas változás állt be, az összes egyéni helyet a Fidesz képviselői nyerték el, biztosítva a stabil többséget az új polgármesternek. A Nyiráti mögött álló új szerveződés 2, a Mi Hazánk és a Bácskaiak a Városért Egyesület 1-1 kompenzációs helyet kaptak. Az önkormányzati választással megegyező időpontban tartott EP-választáson közel 60%-os rekord részvétel mellett a majdnem 10 százalékpontot vesztő, ugyanakkor 400 szavazattal többet elnyerő Fidesz végzett az élen, az újonnan induló Tisza és a tőle jelentősen lemaradó DK-MSZP-Párbeszéd szövetség előtt.

Békéscsaba

A 2024. júniusban az előzőnél lényegesen nagyobb részvétellel (közel 60%) tartott, fő kampánytemaként az elvándorlás megakadályozását és a munkahelyteremtést középpontba

állító önkormányzati választás az ellenzéki összefogás összeomlásában telt. Szarvas Péter regnáló polgármesterként harmadszorra is elnyerte a városvezetői címet (csak 250 szavazatot veszve 2019-hez viszonyítva) – deklarálta kormánypárti színekben, de civil indulóként. Második helyen a Patrióta Békéscsaba Egyesület jelöltje végzett, akit vidéken egyedülálló módon a Magyar Péter fémjelezte Tisza Párt is támogatott, amiről hivatalos megállapodás is született. Az egyértelmű és személyes kiállítás sem hozta meg a várt sikert, hiszen jelentősen lemaradva, 40%-kal kevesebbet kapott, mint a jelenlegi városvezető. Jelentős szavazatmennyiséget nem hajtott az együttműködés Bodóczi István malmára. Harmadikként a várost korábban 4 cikluson át vezető (1990–2006 között, SZDSZ-es színekben), az ellenzék által támogatott Pap János végzett, alig 11%-ot elérve. Ennek oka valószínűsíthetően az utolsó ciklusa óta eltelt jelentős idő (18 év), az ellenzék általános meggyengülése és a Tisza Párt protest szavazókat elszívó hatásainak együttese lehetett. A 4 induló közül a Mi Hazánk az öt évvel korábbi jelöltjét indítva megháromszorozta a voksainak számát. A képviselőtestületben a polgármester mögött álló civil szerveződés megtartotta képviselőinek számát, a Fidesz ismét jelentősen gyengülve 4 helyet szerzett (felét egyéniben), szintén 4 helyet a Patrióták delegálhattak, a Mi Hazánk pedig 1 képviselővel először jutott be. Az önkormányzati választással megegyező időpontban tartott EP-választáson közel 60%-os részvétel mellett az előző, 2019-es EP-választáshoz viszonyítva majdnem 10 százalékpontot vesztes és így a megyei jogú városok átlaga alatt szereplő Fidesz végzett az élen, az újonnan induló Tisza minimálisan maradt le a kormánypárttól (átlag fölötti eredményével), a tőlük jelentősen lemaradó DK-MSZP-Párbeszéd szövetség és a Mi Hazánk előtt.

Debrecen

Június 9-én az előzőnél 30 ezer fővel magasabb részvétellel tartott önkormányzati választáson ismét 4 induló közül Papp László polgármestert választották meg újra. Sem a belvárostól messze épülő kínai akkugyár körüli, az elmúlt időszakban felerősödő viták, sem a május 5-én több mint tízezer ember előtt megtartott Magyar Péter féle demonstráció nem befolyásolta érdemben a végeredményt. Az ellenzék ezúttal nem pártokkal, hanem civil jelöltekkel mérettette meg magát – sikertelenül. Bár Papp 13%-kal kapott kevesebb voksot, mint 2019-ben, ám a nagyszámú új szavazó megjelenése miatt, a voksok számát figyelembe véve 5 ezernél is többet szerzett. A képviselőtestületben ismételen 23 helyet töltött be a Fidesz, a két civil szervezet összesen hetet, a Mi Hazánk párt jelöltjei 2 kompenzációs hellyel gazdagodtak új indulóként. Az önkormányzati választással megegyező időpontban tartott EP-választáson közel 56%-os rekord részvétel mellett a majdnem 13 százalékpontot és 5 ezer szavazatot vesztes Fidesz-KDNP lista végzett az élen, az újonnan induló Tisza Párt szoros küzdelemben, 3%-kal lemaradva ezen a vármegyeszékhelyen is másodikként végzett. A Mi Hazánk listája erős eredményt elérve a harmadik lett, hajszálnyival

megelőzve a DK-MSZP-Párbeszéd szövetséget. A korábban sikeresebben szereplő Jobbik az 1%-ot sem érte el, de hasonlóan gyengén szerepelve, 1%-ot sem elérve végzett az LMP, Vona Gábor pártja, a 2RK, Márki-Zay mozgalma és a Gattyán-féle MEMO is.

Dunaújváros

A korábbinál 7%-kal nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választások ritka eseteinek egyikeként Dunaújvárosban történt, hogy az ellenzék teljes összefogásával Pintér Tamásnak csak a Fidesz-KDNP új jelöltjével, Magyar Andrással kellett megvívnia. Így tehát mindössze 2 jelölt mérkőzött meg a polgármesteri címért, s a Fidesz új jelöltje fele annyi szavazatot sem szerzett (32%), mint a győztes Pintér (67,78%). Magyar András 2022-ig a szocialisták helyi vezetője volt, de a baloldal jelöltjei miatti nézeteltérés következtében lemondott. A Fidesz vereségének súlyosságát csak fokozta a képviselőtestületben ismét 11 helyet megszerző (ebből 10 az összes egyéni körzet megnyerését jelenti) Rajta Újvárosi Egyesület és a Mi Hazánk sikere, ami 1 kompenzációs helyet elvett a Fidesztől, amely így 3 kompenzációs listáról bejutott képviselővel rendelkezik a városban. A helyi Fidesz helyzetét nehezítette a Dunaferri tulajdonosi vitájára adott kormányzati válasz és a központi iránymutatás alapján a várostól elvett több milliárdnyi iparüzési adóbevétel is. Az önkormányzati választással egyszerre tartott EP választáson 57%-os részvétel mellett az 5 százalékpontot vesztő, ugyanakkor mégis több szavazatot elnyerő Fidesz végzett az élen, rendkívül szorosan (1,38%-kal) mögötte az újonnan induló Tisza és a tőlük jelentősen lemaradó DK-MSZP-Párbeszéd szövetség előtt. A Jobbik az országos átlaghoz képest – a korábbi erős jobbikos beágyazottság okán – viszonylag kiemelkedő, 4%-os eredményt ért el a városban.

Eger

A közel 60%-os részvétellel tartott önkormányzati választáson Mirkóczki Ádám mögött már nem állt fel az ellenzéki összefogás, ennek hiányában és a széttöredezettség miatt a Fidesz visszavette a város vezetését. Vágner Ákos lett az új polgármester, aki a helyi politikától távol, az agrárkamaránál töltött be megyei és országos pozíciókat, és saját tanácsadó céget vezetett. A 2014-2024 közötti időszakot tekintve százalékos arányban a leggyengébb eredménnyel nyert, de a szavazatszámot tekintve megközelítette a 2019-es eredményt. Az egység hiánya nem csak az ellenzék soraiban, de a Fideszben is megjelent a 2019-2024-es ciklusban – így fordulhatott elő a rekordszámú, 8 polgármesterjelölt, akik közül többen is a Fidesz frakciójában politizáltak (pl.: Oroján Sándor, Orosz Lászlóné), a szavazáskor viszont civil szervezet támogottjaként vagy független indulóként mérettették meg magukat. A 8 induló közül a Fidesz új jelöltje több mint 2 ezer szavazattal győzte le a regnáló polgármestert, aki októberig még hivatalában maradt a jogszabályok értelmében. Mirkóczki eredményén látszik igazán az ellenzéki összefogás megbomlása, hiszen 20%-kal és 3 500 vokssal kapott kevesebbet, a megugró részvétel ellenére. A Mi Hazánk ebben a megyei jogú városban is indított jelöltet, 5% alatti eredménnyel. A 15 fős képviselőtestületben is át- és visszavette

a hatalmat a Fidesz, stabil többséget biztosítva az új polgármesternek az irányításhoz. A korábbi 6 helyett ezúttal 9 helyet szerezve, a 10 egyéni körzetben 8 esetében végeztek elsőként. Az ellenzék jelöltjei nem, csak 2 független nyert még egyéniben. Az ellenzéknek a Mi Hazánk képviselőjével együtt mindössze 4 hely jutott. Az önkormányzati választással együtt tartott EP-választáson 60%-os rekord részvétel mellett a majdnem 10 százalékpontot veszítő, ugyanakkor csak 753 szavazattal kevesebbet kapó Fidesz végzett az élen, az újonnan induló Tisza alig, 0,7%-kal maradt le, sem a DK-MSZP-Párbeszéd szövetség, sem a Momentum, sem a Mi Hazánk nem érte el a 10%-ot sem. A városban tehát az ellenzékkel teljesen leváltotta a Tisza párt, az egykor erős Jobbik pedig teljesen eltűnt.

Érd

A 60% feletti részvétellel megtartott önkormányzati választáson az ellenzéki összefogást a polgármester lecserélte a civil háttérre. A 4 induló közül a Szövetség Érdért új jelöltjeként óriási fölényrel, közel 30%-kal és 10 000 szavazattal győzte le ismét a Fidesz jelöltjét. T. Mészáros András a 2019-es kudarcot követően a kormánypárt Kardosné Gyurkó Katalinra, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete elnökére cserélte. A Mi Hazánk ebben a megyei jogú városban is tudott indítani jelöltet, de 4%-nál is kevesebb voksot kapott. Kardosné 8%-kal szerzett kevesebb voksot, mint az 5 évvel korábban induló párttársa, de a szavazatok számában ez a csökkenés is 1 293 pluszt jelentett. Érdekes módon Kardosné 1 428 szavazattal kevesebbet gyűjtött be, mint a Fidesz listája az ugyanezen a napon megrendezett EP-választáskor. A képviselőtestületben még erősebb felhatalmazást kapott az ellenzék, 10-ről 12-re növelve a képviselői helyei számát, elvívva az összes egyéni körzetet a városban. A Fidesz 6-ról 3-ra felezte a helyeit, de szerzett még 1-1 kompenzációs mandátumot a Mi Hazánk és a Kutyapárt is. Az-EP választáson 62% fölötti rekord részvétel mellett a majdnem 12 százalékpontot veszítő, ugyanakkor 517 szavazattal többet elnyerő Fidesz végzett az élen (36,6%), utána az újonnan induló Tisza csak 2,5%-kal maradt le, tőlük jelentősen távol, harmadikként pedig az DK-MSZP-Párbeszéd szövetség futott be.

Esztergom

Az előzőnél lényegesen nagyobb részvétellel (+10%) tartott önkormányzati választáson az ellenzék ismét a Szeretgom szerveződés mögé állva, új jelölttel sem volt képes legalább megszorogatni a város első emberét. Az ezúttal is 3 jelölttel zajló polgármester választáson rendkívül fölényes, 70%-ot meghaladó győzelmet ért el Hernádi Ádám. A Fidesz jelöltje 2 500 szavazattal szerzett többet 5 évvel korábbi eredményénél, majdnem 50%-kal (!) megelőzve Bádi Gábort, a Szeretgom új jelöltjét. Rajtuk kívül a Mi Hazánk ebben a megyei jogú városban is állított jelöltet, az országos átlagnál jobb, 7,34%-ot összegyűjtve. A közgyűlésben a Fidesz-KDNP ugyanannyi képviselői helyet nyert el, mint

2019-ben - ezúttal is megnyerve az összes egyéni körzetet. A polgármester által szabott irányvonal és program végrehajtásához garantált a stabil többség. A Szeretgom sovány vigaszként plusz 1 helyhez (mindhárom kompenzációs mandátum) jutott az 5 évvel korábbi közgyűlés összetételéhez viszonyítva, a Mi Hazánk 1 kompenzációs helyet kapott. Az EP-választás közel 55%-os részvétel mellett zajlott, ami 10 százalékponttal haladja meg a korábbi adatokat. A Fidesz-KDNP végzett az élen a megyei jogú városban 7%-ot veszítve, ám a jelentősen megnövekedett számú voksok miatt mégis 115-tel több szavazatot szerzett a kormánypárti lista. Az újonnan induló Tisza az átlaga alatt szerepelve jelentősen elmaradt a Fidesztől, a Mi Hazánk majdnem beérte a harmadik helyet elérő DK-MSZP-Párbeszéd összefogást.

Győr

A 2019-es adatoknál 16%-kal magasabb, 60%-ot is meghaladó részvétellel, és 7 polgármesterjelölt elindulásával tartott önkormányzati választáson az ellenzék teljes összefogásának hiánya ellenére leváltották a választók Dézsi Csaba polgármestert. Pintér Bence győri győzelme (31,15%-ot ért el) a leginkább meglepő változás a megyei jogú városok vezetői estében, hiszen nem állt fel mögötte egységesen az ellenzék, Glázer Tímea is elindult DK-Jobbik támogatással (mindössze 3% szavazatot kapott). Győr a Fidesz számára hatalmas kudarc, egy kiemelkedően fontos város, két országgyűlési választókerületnek része. Ennek a városnak az irányítása került el részben a kormánypárttól, mert a képviselőtestületben megmaradt a kényelmes többségük. A váratlan fejlemény mögött vélhetően Borkai Zsolt, korábbi városvezető visszatérése áll, mellyel a Fidesz táborát osztotta meg, illetve folyamatosan gyarapodtak a Dézsi városvezetői munkáját és személyét ért kritikák. Mindezek együttes hatása révén Dézsi a 4 évvel korábbi eredményéhez képest több mint 6 000 szavazatot veszített és 0,76%-os különbséggel maradt le az újrázásról. A 2019-ben második Glázer Tímea 39%-ot veszített, így az ellenzéki jelölt Pintér Bence a TSZV-LMP-Momentum támogatásával „nevető harmadikként” tudta megszerezni a győzelmet. Az új polgármesternek megnehezíti a munkáját a 22 fős közgyűlésben lévő többség hiánya. A választók ugyanis csak polgármestert váltottak, a testületben a ciklusról ciklusra állandó és jelentős fideszes fölény megmaradt – 15-ből 14 esetben az egyéni mandátumot elhozták. Borkai civil szerveződése 2 kompenzációs helyet szerzett, a Szentiváni Civilek jelöltje pedig egyedülként verte meg a fideszes riválisát az egyéni választókerületében. Az önkormányzati választással egyidőben tartott EP-választáson közel 62%-os rekord részvétel mellett a majdnem 13 százalékpontot és így 730 szavazatot veszítő Fidesz-KDNP lista végzett az élen (40,58%), az újonnan induló Tisza (3,7%-kal lemaradva) második helyre ért be a tőle mintegy 30%-kal lemaradó DK-MSZP-Párbeszéd szövetség előtt.

Hódmezővásárhely

Az önkormányzati választást megelőzően Lázár János, a körzet országgyűlési képviselője többször is kijelentette (2023. június és november), hogy Márki-Zay újraválasztása esetén nem kap támogatást és fejlesztési forrást a kormánytól a város.¹¹ Ennek ellenére Márki-Zay Pétert polgármesterként ismét nagy – majdnem 17%-os – többséggel választották meg a kudarcos 2022-es parlamenti választást és miniszterelnökjelölti vereségét követően. Grezsa István 2019-hez képest ezúttal már a Fidesz jelöltjeként indult, és a Mi Hazánk, illetve egy független jelölt is csatlakozott a polgármesterségért vívott megmérettetéshez. A független induló, Kovács Pál húsz éven át volt városstratégiai tanácsadója Lázár Jánosnak, aki ha kis mértékben is (3,82%-ot szerezve), de megoszthatta a jobboldalt. A Fidesz-KDNP által indított Grezsa közel 1 400 szavazattal szerzett kevesebbet, mint 2019-ben független jelöltként. A közgyűlésben erősödött az előző ciklus óta párttá váló Mindenki Magyarországa Mozgalom. Elnyerte az összes egyéni helyet a Fidesz indulóitól, így a Fidesz 5 helyett csak 4 hellyel rendelkezik, egytől egyik kompenzációs képviselői mandátumként. Az EP-választás majdnem 67%-os rekord részvétellel zajlott, s a csaknem 11 százalékpontot veszítő, ugyanakkor csak 483 szavazattal kevesebbet kapó Fidesz végzett az élen (37,42%). A Tisza (24,18%) és a DK-MSZP-Párbeszéd összefogás Hódmezővásárhelyen érte el legrosszabb (3,97%) eredményét a megyei jogú városok esetében, a harmadikként végző Mindenki Magyarországa pedig itt érte el a legerősebb (21,63%) országos eredményét, a Mi Hazánk átlagos szereplése mellett.

Kaposvár

Az önkormányzati választáson az előzőnél 10%-kal nagyobb részvétellel tartott és a töredezett ellenzéki összefogás miatt Szita Károly ezúttal is abszolút többséggel újrázott. Az 5 induló közül Szita a Fidesz jelöltjeként közel 8 000 szavazattal (30%-kal) győzte le a második helyen végzett Pintér Attilát, a DK-Jobbik-MSZP-Momentum jelöltjét – a több, mint két évtizede képviselő, egykor MSZP-tagot. A polgármester egykori irodavezetője, Nadrai Norbert 7,58%-ot szerzett, a Mi Hazánk ebben a megyei jogú városban is tudott indítani jelöltet, aki 6,18%-kal utolsóként végzett. Teljesítményével Szita Károly a megyei jogú városokat tekintve a legrégebb óta viseli a polgármesteri címet, 1994 óta, vagyis 30 éve vezeti Kaposvárt. Az idei a nyolcadik voksolás, amit megnyert. A képviselőtestületben a Fidesz jelöltjei ugyanolyan eredményt értek el, mint az 5 évvel korábbi önkormányzati megmérettetésen. A DK-Jobbik-Momentum-MSZP fele annyi kompenzációs helyet kapott, a Mi Hazánk és a civil jelöltek 1-1 kompenzációs helyhez jutottak. A 2024-es EP-választáson 55%-os részvétel mellett a 7 százalékpontot veszítő, ugyanakkor a magasabb részvétel miatt 134 szavazattal többet szerző Fidesz végzett az élen a majdnem 10%-kal lemaradt második helyezett Tisza, a DK-MSZP-Párbeszéd listája, a Mi Hazánk, a Kutypárt és a Momentum előtt.

¹¹ <https://hang.hu/belfold/lazar-lehazaarulozta-marki-zayt-es-megismetelte-hogy-nem-kaphat-tamogatast-az-altala-vezetett-varos-159471>

Kecskemét

2024-ben az előző, 2019-es választásnál lényegesen nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választás során az ellenzéki összefogás hiába állt be névlegesen is az egyesület indulója mögé, csak 1 700 szavazattal ért el többet. A Fidesz által indított Szemereyné Pataki Klaudia polgármesterként ezzel szemben 3 200-zal (összesen 41,89%) – a 6 induló közül 12%-kal győzte le Király Józsefet, az ellenzék jelöltjét. A Mi Hazánk indulója ebben a megyei jogú városban 11%-ot elérve az átlagnál magasabban végzett. A közgyűlésben a Fidesz összességében 1 hellyel erősödött, egyéniben 3 hellyel, 11-re növelve a nem kompenzációs mandátumait – kompenzációs helyei evvel összefüggésben csökkentek, 3-ról 1-re. A Szövetség a Hírös Városért meggyengült, 9 korábbi képviselői mandátumából 2024. októbertől mindössze 5 maradt (6 helyett 3 egyéniben), az MKKP, a Mi Hazánk és a Civil Összefogás osztozott 3 kompenzációs mandátumon. A Fidesz képviselői biztosították a stabil többséget a polgármester számára. Az önkormányzati választással megegyező időpontban tartott EP-választáson közel 60%-os részvétel mellett majdnem 12 százalékpontot gyengülő, 534 szavazatot veszítő Fidesz-lista végzett az élen (38,9%), a Tisza minimálisan maradt csak le a kormánypárttól (37,72%), ahogy a harmadik helyet elérő DK-tól (6,87%) a Mi Hazánk (6,69%).

Miskolc

A 2019-es választáshoz viszonyítva meglepő módon alig nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választás során az ellenzéki összefogás szétesett, a korábbi győztes mögül kiálltak az ellenzéki pártok. Veres Pál bár tervezte, de végül nem indult újra a város vezetéséért. A polgármesterségért 7-en szálltak versenybe, az ellenzék széthullását kihasználva a Fidesz vissza tudta szerezni a polgármesteri széket és a közgyűlési többséget egyaránt. A győztes rádiós szakember, Tóth-Szántai József eredményéről sokat elárul, hogy magasabb részvételnél is majdnem 1 500-zal kevesebb szavazatot kapott, mint a 2019-ben fideszes induló Alakszai Zoltán. A 7 induló közül Tóth-Szántai a Pont Mi Egyesület és a Fidesz-KDNP közös indulójaként 40,2%-ot szerezve 18%-kal győzte dr. Barkai László helyi gyermekorvost, a második helyezett DK-LMP-MSZP-Párbeszéd jelöltjét. A harmadik helyezett Varga Andrea alpolgármester, a SZIVE-Jobbik-Momentum indulója 13,54%-ot gyűjtött. A Jakab Péter féle Nép Pártján jelöltje legerősebb országos eredményét érte el 12,3%-kal. Miskolc elvesztése egyértelműen az ellenzék kudarca, a vereséget az összefogás hiánya okozta, Veres Pál visszalépése után nem találták meg a közös jelöltet. A 26 fős közgyűlésben a Fidesz összességében 6 hellyel erősödve vette vissza a hatalmat, egyéniben 11 hellyel 15-re növelte mandátumait. A külön induló ellenzéki pártok esetében a DK-LMP-Párbeszéd frakció a korábbi 16 helyett mindössze 5, a Mi Hazánk megduplázva előző 1 mandátumát, már 2 hellyel rendelkezik, a SZIVE-Momentum-Jobbik 2, míg a Nép Pártján 1 helyet szerzett. Az önkormányzati választással azonos napon

tartott EP-választáson 53%-os részvétel mellett 7,5 százalékpontot gyengülő, 1 700 szavazatot veszítő Fidesz-lista (38,24%) végzett az élen, 4%-kal megelőzve a Tisza Pártot. A harmadik helyen a nagyjából harmadannyi voksot jutó DK-MSZP-Párbeszéd-lista végzett.

Nagykanizsa

Az előzőnél lényegesen magasabb részvétellel (55,3%) tartott önkormányzati választás során Nagykanizsa egyike volt azon 3 megyei jogú városnak, ahol leváltották a kormánypárti polgármestert. A 4 induló közül Horváth Jácint 5,5%-kal, több mint 1 000 szavazattal győzte le Balogh Lászlót, aki ugyan 1 205 vokssal jobban szerepelt korábbi győzelméhez képest, ám az ellenzéki összefogás és a magasabb részvételből adódó közel 5 300 új választópolgár megjelenése egyértelműen átbillentette a mérleget Horváth javára. Hokker Tibor, a Mi Hazánk jelöltje 6%-kal végzett (2022-ben az országgyűlési választáson minimálisan 5% felett), Víg Attila függetlenként kevesebb mint 4%-ot ért el. A képviselőtestületben az ellenzéki szerveződés megtartotta képviselőinek számát, a Fidesz frakció 1 helyet gyengülve 6 mandátumot szerzett (ezúttal is 4 egyénit), az elvesztett 1 helyet a Mi Hazánk gyűjtötte be kompenzációs listáról. Horváth Jácint tehát a győzelme mellett a közgyűlésben is megszerezte a többséget. Ez a szűk (1 fős) többség az előző ciklus példája alapján kitarthat 2029-ig. Az önkormányzati választással egyidőben tartott EP-választáson 60% alatti részvétel mellett az előző, 2019-es EP-választáshoz viszonyítva majdnem 10 százalékponttal, összesen 85 vokssal kevesebbet kapott és így a megyei jogú városok átlaga alatt szereplő Fidesz végzett az élen, mögötte a Tisza kevesebb mint 5%-kal lemaradva második, a DK-MSZP-Párbeszéd szövetség harmadik, a Mi Hazánk pedig negyedik lett.

Nyíregyháza

A 2019-es választáshoz viszonyítva nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választás során 12 500-zal többen adták le szavazatukat. Kovács Ferenc előnye minimálisan csökkent (5,68%-ról 4,33%-ra) a baloldali ellenzéki összefogáshoz képest. A baloldal és a regnáló városvezető egyaránt mintegy 3 000-3 000 vokssal bővítette bázisát, viszont a 4 résztvevős küzdelemben új szereplőként a Mi Hazánk jelöltje közel 10%-ot (4 887 szavazat) ért el, Kovács 45,98%-os sikerét mégsem veszélyeztették. A 21 fős közgyűlésben a Fidesz megerősödött, 13 helyéből 12-t egyéniben megnyerve. A baloldal 9 helyett mindössze 6 helyet szerzett (melyből 3 egyéni mandátum), a Mi Hazánk 1-et és az MKKP is 1-et. Az önkormányzati választással egy napon, vasárnap tartott EP-választáson 56%-os részvételnél hatalmas meglepetésre a Fidesz elvesztette első helyét, annak ellenére, hogy 715 szavazattal többet kapott, mint 2019-ben. A megyei jogú városban 1,66%-kal (közel 1 000 szavazattal) megelőzte a pár hónapja formálódott Tisza Párt. A harmadik helyen a DK-MSZP-Párbeszéd lista végzett 9,6%-kal, a negyedik, a Mi Hazánk 6,19%-kal. Az 5 évvel korábbi Európai parlamenti megmérettetéshez képest

elmondható, hogy Nyíregyházán az újonnan megjelenő politikai alakulatot elsősorban a DK és az MSZP korábbi hívei, a nagyobb részvételből eredően megjelenő többlet döntő része, a Momentum és a szinte teljesen eltűnő Jobbik szimpatizánsai választották. A Fidesz a stabil bázisán kívül nem tudott elegendő friss szavazót maga mellé állítani, amivel a 2024-ben megjelenő jelentősen bővült részvételt kompenzálni tudta volna.

Pécs

A korábbinál lényegesen nagyobb részvétellel tartott önkormányzati választás során az ellenzék – már az új, Pécs Jövőjéért Egyesület zászlaja alatt – ismét megszerezte Péterffy Attila révén a polgármesteri címet, a közgyűlésben viszont az addig meglévő 2/3-os stabil többségét elvesztette, részben azért, mert a korábbi teljes összefogás szétesett. A 2019-ben Péterffy mögé felsorakozó civil kezdeményezés, a Mindenki Pécsért Egyesület a polgármester és Mellár Tamás független parlamenti képviselő közti konfliktus miatt kizárta tagjai közül a polgármestert, és a Mellár által irányított szervezet kihátrált a támogatásból. Péterffy ennek ellenére még növelte is támogatottságát 407 szavazattal, a második helyen végző új Fidesz-KDNP-Összefogás Pécsért Egyesület jelöltjével, a jogász dr. Csizmadia Péterrel szemben közel 10%-os fölényrel nyert. Csizmadia Páva Zsolt hivatali ideje alatt a pécsi közgyűlés gazdasági bizottságának elnökeként dolgozott. A két indulón kívül megmérettette magát a Mi Hazánk és két független magánszemély, valamint Bognár Szilvia volt alpolgármester a Tiszta Kezek frakció képviselőjében, de négyük támogatottsága nem érte el a 20%-ot. A közgyűlésben a Fidesz visszaszerezte a többséget (ha nem is az abszolút többséget), összességében 11 helyhez jutva. 16 egyéni körzetből 10-ben végzett első helyen az 5 évvel ezelőtti 2-vel szemben. A polgármestert támogató összefogás az ellenzéki jelöltek egymásra indítása miatt 17 helyett már csak 8 mandátummal rendelkezik. A maradék 4 helyre 1-1 képviselőt a TEE Egyesület, az MKKP, a Mi Hazánk és a Mindenki Pécsért Egyesület delegált a kompenzációs listáról. A helyzetet komplikálja, hogy a 15. számú választókerületben szavazategyenlőség miatt eredménytelen lett a választás, így újat kell tartani szeptember 22-én. A végeredmény pedig értelemszerűen az egyéni, és a kompenzációs mandátumokra is hatással lesz. A polgármester és a fideszes közgyűlés közt feszülő patthelyzetet feloldhatja, ha a szétaprózódott ellenzék ismét képessé válik az összefogásra. Az Európai parlamenti választáson 56%-os részvételnél 5 százalékpontot gyengülő, ellenben 363 szavazattal gyarapodó Fidesz-lista végzett az élen (37,49%), 21 másik megyei jogú városhoz hasonlóan a Tisza szerezte meg a második helyet, 4,7%-kal elmaradva a Fidesztől, a harmadik helyre a DK, míg a negyedikre 4,48%-kal a Kutypárt került.

Salgótarján

Az 51% feletti részvétellel megtartott önkormányzati választáson Fekete Zsolt már nem indult el. Bár a 2019-es választáson könnyedén nyert, más megyei jogú városhoz hasonlóan Salgótarjánban is szétesett az ellenzéki összefogás az elmúlt ciklusban. Ennek hatására nem indult el a polgármesteri székért Fekete. Az utódjaként indított dr. Huszár Máté alpolgármester (36,56%) azonban már nem tudta megőrizni a városvezetői széket és a közgyűlési támogatást a baloldal számára. Salgótarján így azon 4 megyei jogú város egyike lett, amelyiknél a kormánypárt elhódította a polgármesterséget a korábbi ellenzektől. A Fidesz jelöltjeként a helyi vállalkozó Kreicsi Bálint 10%-kal győzte le Huszárt. A további 4 induló közül egyik sem ért a 10%-os szint közelébe. A Mi Hazánk és a Munkáspárt jelöltjei 5 éve is megmérettették magukat. Jakab Péter mozgalma, a Nép Pártján Rákos Tamással vágott neki a választásnak. Huszár nagy mértékben veszített Fekete Zsolt szavazói bázisából, az 5 évvel korábbi támogatók mintegy harmada elpártolt tőle, Kreicsi evvel ellentétben 600-zal bővítette a rá leadott voksok számát Szabó Csaba 2019-es eredményével összevetve. A közgyűlésben majdnem megduplázva helyeinek számát, átvette a hatalmat a Fidesz-KDNP-Hajrá Salgótarján Egyesület. Kettő helyett már 7 egyéni körzetben nyertek Fidesz színekben képviselők az 1 kompenzációs mandátum mellé, a baloldal 5 helyet elbukva, 3 egyéniben szerezte meg az első helyet, és járt még az eredmények után 2 kompenzációs mandátum. A dr. Ferkó Attilát elindító Jobb Páholy Egyesület 1 képviselőt delegálhatott a kompenzációs listáról a testületbe. Az Európai parlamenti választáson 52% fölötti részvételnél a Fidesz végzett az élen 42,71%-kal, ami 4% veszteség a 2019-es eredményhez képest, ugyanakkor 500 szavazattal több a magasabb részvétel miatt. A Tisza Párt az átlagosnál jobban lemaradva, Salgótarjánban is a másodikként végzett. A DK-MSZP-Párbeszéd összefogás, a Mi Hazánk és az MKKP fért még sorrendben az első 5 listájába.

Sopron

A júniusi Európai parlamenti választáson magas, 60% fölötti részvételnél a Fidesz végzett az élen 44,89%-ot szerezve, ami 10%-os csökkenés (868 szavazat). A Tisza az átlagos eredményénél kevesebbet gyűjtve, jobban lemaradt a Fidesztől. Másodikként végzett, a DK-MSZP-Párbeszéd összefogást, a Mi Hazánkat, az MKKP-t és a Momentumot megelőzve. Az 58% feletti részvétellel megrendezett önkormányzati választáson Farkas Cipriánt abszolút többséggel választották újra polgármesterré (50,85%-kal, ami közel 6%-os csökkenés a korábbi eredményhez képest, szavazatokban mérve mégis 43-mal több) – jelentős mértékben, 30%-kal előzte meg független vetélytársát. Az 5 évvel korábbi 3 helyett 2024-ben 6 jelölt indult el. Az ellenzék nem állt be egy független vagy civil jelölt mögé sem, emiatt a protest szavazatok megoszlottak, polarizálódott az ellenzéki térfél. A közgyűlésben a Fidesz megőrizte a stabil többségét és helyeinek számát, az ellenzék töredezettsége miatt újraosztódtak a képviselői helyek: az 5 kompenzációs helyen a Momentum (2), az MKKP (1), a Párbeszéd-DK-MSZP (1) és a Mi Hazánk (1) osztozott.

Szeged

A 2019-esnél 4%-kal magasabb részvétellel tartott önkormányzati választáson is Botka László nyerte a polgármesteri címet, majdnem 68%-ot szerezve. A Fidesz ezúttal az újságíró dr. Fülöp Lászlóval indult, tehát 2014 és 2019 után 2024-ben ismét egy új jelölttel próbálkozott. Fülöp a jobboldal legrosszabb eredményét érte el 2014-óta. A Mi Hazánk 5%-ot, a baloldali frakcióból kizárt Joób Márton függetlenként 2,3%-ot, a botrányairól hírhedt Szabó Bálint függetlenként 1% alatt kapott. A közgyűlésben a Fidesz 2 helyet veszített (1 egyénit és további 1 kompenzációsat), már csak 7 fős frakcióval bír 9 helyett. Az összefogás megőrizte a 18 képviselőjét, az MKKP pedig új indulóként 1-et gyűjtött. A párhuzamosan megtartott Európai parlamenti választáson 57%-os részvételnél a Fidesz jelentős szavazatcsökkenést könyvelhetett el (kb. 3 000 voks), s második helyre kényszerült. A Tisza Párt 38,32%-os eredményével Szegeden érte el legnagyobb sikerét a megyei jogú városok között. A kormánypárt EP-listája előtt 8%-nál is többel győzött, hagyva a 11%-os DK-MSZP-Párbeszéd összefogást, a 6%-os Mi Hazánkat s az 5% fölött végző Kutyapártot és Momentumot is.

Szekszárd

A júniusi Európai parlamenti választáson 60% fölötti részvételnél a Fidesz végzett az élen 8%-ot veszítve, ellenben 76 szavazattal többet szerezve. A Tisza Párt az átlagosnál jobban, 12%-kal lemaradva Szekszárdon is a másodikként végzett, a DK-MSZP-Párbeszéd összefogás, a Mi Hazánk, a Momentum és az MKKP előtt. Az önkormányzati választáson a Fidesz-KDNP új jelöltje, a Babits Mihály Kulturális Központ ügyvezetője nyerte meg a polgármesteri székért folytatott küzdelmet. Berlinger Attila az ÉSZ támogatásával újrainduló ellenzéki Bomba Gábort közel 20%-kal győzte le. Bomba 5 évvel ezelőtti eredményéhez képest 942 szavazattal szerzett többet. Berlinger a korábbi fideszes polgármester, Ács Rezső eredményét jelentősen túlszárnyalta százalékban (4,2%) és a szavazatok számában (1435) mérve is. A 14 fős közgyűlésben az ellenzéki polarizáció miatt a Fidesz visszaszerezte a hatalmat, a 6 képviselő helyett 10-et juttattak be. Az összes egyéni mandátumot megnyerték az ÉSZ-szel szemben, akik mindössze 3 (kompenzációs) képviselői helyhez jutottak a 2019-es 8 mandátummal szemben, új indulóként pedig a Mi Hazánk jelöltje egyet kapott. A választók tehát a megyei jogú város eredményes és hatékony irányítását Ács betegsége, illetve felmentése ellenére továbbra is fideszes városvezetőben és megvonva az ellenzéktől a többséget, már kormánypárti közgyűlésben látták biztosítva.

Székesfehérvár

2024. június 9-én, az előző választást 12%-kal meghaladó, 60,7%-os részvételnél az ezúttal is 4 polgármesterjelölt közül a kormányzati intézkedésekkel szemben kritikus Cser-Palkovics András országos rekorddal győzött (74,11%) a Fidesz jelöltjeként. A megyei jogú városok százalékos

eredményeit figyelembe véve érte el a legnagyobb sikert. Cser-Palkovics az egyetlen kormánypárti polgármesterjelölt a megyei jogú városokban, aki mögött támogató szervezetként kizárólag a Fidesz szerepel, a KDNP már nem. Azonban ez egyáltalán nem tekinthető újdonságnak, az előző önkormányzati megmérettetéseken sem a Fidesz-KDNP pártszövetséget tüntették fel. Legfőbb ellenfelét a 2019-ben az 1. számú OEVK-ban induló DK-s, de Cser-Palkovics ellen már a civil Fehérvárért Közös Egyesület jelöltjeként Földi Judit óriási vereséget szenvedett. Az országgyűlési képviselő offshore-gyanúba keveredett, el sem érte a 13%-ot, a hivatalban lévő polgármester evvel szemben majdnem megszerezte a $\frac{3}{4}$ -es többséget. A korábban rekordernek számító nyugat-magyarországi régió adatait is túlszárnyaló eredmény egyértelműen a hivatalban lévő polgármester iránti választói bizalmat, személyes szimpátiát, eredményességet, emberközeli városvezetői filozófiát tükrözi. A helyhatósági választáson még az ellenzék szimpatizánsai közül is több ezren támogatják (kb. szavazóinak 1/3-a) Cser-Palkovicsot. A Mi Hazánk 5% alatt végzett, a Válasz Független Civilek Fehérvárért (FCF) Egyesület jelöltje, Juhász László 8,4%-ot gyűjtött össze. Juhász harmadszor mérettette meg magát, előtte 2019-ben és 2014-ben is elindult a polgármesteri címért. A Fidesz megőrizte a közgyűlésbeli domináns súlyát (13 helyet, mindet egyéni képviselőkből), a baloldali pártok összefogása ellenben teljesen felszámolódott. Az MKKP új szereplőként 2 helyet szerzett, a Mi Hazánk is 1-et, a Válasz FCF szintén 1-et, a Földi Judit mögött álló FKE pedig 2-t. Az önkormányzati választással egyidőben megrendezett Európai parlamenti választáson közel 62%-os részvételnél 9%-ot és így 849 szavazatot veszítő Fidesz-KDNP lista az élen végzett. Az újonnan induló Tisza 6,3%-kal lemaradva a második helyre elegendő szavazatot kapott a tőle 26%-kal lemaradó DK-MSZP-Párbeszéd szövetség előtt. Székesfehérvár a polgármester személyét, a közgyűlési többség állandóságát, az országgyűlési képviselők sorozatos újrázását és az EP-választáson való szereplést figyelembe véve a Fidesz egyik legerősebb és legstabilabb bázisa az országban.

Szolnok

Az 57% feletti részvétellel megtartott legutóbbi, 2024-es önkormányzati választáson a 7 induló közül az évek óta tartó trendet követve végül a közel sem teljes ellenzéki összefogás a város MSZP-s alpolgármestere, Győrfi Mihály indításával, majdnem 40%-nyi szavazattal bravúrosan megszerezte a városvezetői pozíciót. Szalay Ferenc addigi fideszes polgármestert 1,2%-os (375 szavazat) előnnyel váltotta le Győrfi. Az LMP külön indult polgármesterjelöltje 9,5%-ot, a Mi Hazánk 6% fölötti eredményt ért el. Szolnok a váltással így azon 3 megyei jogú város (Győr, Nagykanizsa, Szolnok) egyike, ahol a kormánypárti polgármestert a választók leváltották. A közgyűlésben patthelyzet alakult ki. A 17 fős (a polgármestert nem számítva) közgyűlésben a Fidesznek 9 tagú frakciója van (melyből 3 helyett már 7 az egyéni mandátum), az ellenzéki összefogás korábbi 10 képviselője 8-ra csökkent (a veszteség 4 egyéni választókörből ered).

Az LMP 1, kompenzációs helyről bejutott képviselője a mérleg nyelve lehet az új testületben a baloldal és a kormánypártok között.

Az Európai parlamenti választáson magas, 58% fölötti részvételnél a Tisza Párt Szolnok városában is legyőzte a Fideszt (Nyíregyháza és Szeged mellett). A Tisza 38,39%-os eredményével közel 3%-kal előzte meg a kormánypártot. Az EP-választás nagy vesztese Szolnokon a DK-MSZP-Párbeszéd összefogás, a Momentum és a Jobbik is. A 2019-es értékeket vizsgálva a DK--MSZP--Párbeszéd összefogástól támogatói 2/3-a pártolt el, a Momentumtól 70%, a Jobbiknál ez közel 85%-ra tehető. Egyedülként a Mi Hazánk könyvelhetett el erősödést, 5%-ról 6%-ra bővült a bázisa.

Szombathely

A 2024-ben 64% feletti, magas részvétellel megtartott önkormányzati választáson Nemény András nem csak megőrizte a városvezetői székét, de jelentősen javított 2019-es eredményéhez mérve. A polgármester támogatottsága jóval túlmutat már az ellenzéki térfélen, és emiatt szélesebb a társadalmi támogatottsága. Nemény 16%-kal nagyobb arányban nyert (64,92%), 8 469-cel több szavazatot kapott, míg a fideszes Lenkai Nóra a Fidesz korábbi indulójánál 17%-kal gyengébben szerepelt, és veszített 4 600 választót. A polgármester már nem az ellenzéki pártok közös jelöltjeként szerepelt a szavazólapokon, hanem kizárólag az Éljen Szombathely Egyesület nevű civil szervezet támogatásával. Nemény a 17 fős közgyűlésben is javított, 11 egyéni képviselővel közel 2/3-os többséghez jutott. A Fidesznek a korábbi helyei felével kellett beérnie (4-en kerültek be a testületbe, listáról), 1 független jelölt egyéni körzetben győzött, a Mi Hazánk 1 képviselőt juttathatott be. Az Európai parlamenti választáson 65% fölötti részvételnél a Fidesz nyert 40,93%-ot szerezve, ami több mint 11%-kal alacsonyabb az előző EP-szavazáson elért eredményénél. Ugyanakkor a hatalmas csökkenés a magasabb részvétel miatt csak 376 szavazatvesztéset jelent. A Tisza 8%-os hátránnyal követte a Fideszt, a DK-MSZP-Párbeszéd 10,9%-ot szerzett, a Mi Hazánk 4,6%-ot, az MKKP és a Momentum 4% alatt végzett.

Tatabánya

A 2024. június 9-ei Európai parlamenti választáson 52% fölötti részvételnél a Fidesz nyert 38,72%-ot szerezve, ami 5%-kal kevesebb az előző EP-szavazáson elértnél. Ugyanakkor a százalékos csökkenés ellenére a magasabb részvétel 907 szavazattal többet eredményezett. A Tisza Párt közel 6%-os hátránnyal követte a Fideszt, a DK-MSZP-Párbeszéd majdnem 13%-ot szerzett, a Mi Hazánk 5,9%-ot, az MKKP és a Momentum 4% alatt végzett. Az önkormányzati választáson 51,9%-os részvételnél Szücsné Posztovics Ilona kényelmes, abszolút többséget elérő 50,14%-os sikerével, 10%-ot meghaladó előnnyel végzett ismét az élen és kezdheti meg a 2. ciklusát. Szücsné ezúttal új formáció, a Többségben Tatabányáért színeiben indult. A korábbi polgármester, Schmidt Csaba

hosszan tartó betegség után 2023 márciusában bekövetkezett halála miatt 2024-ben a Fidesz-KDNP Gál Csabát jelölte. Gál 2023-ban került be a képviselőtestületbe, a Fidesz helyi szervezetét is vezeti. Szavazatszámában hozzávetőlegesen 1 000 vokssal múlta felül Schmidt 2019-es eredményét. A Mi Hazánk 6,2%-ot, a Generációk Tatabányáért korábban az MSZP-ből kizárt jelöltje 3,6%-ot kapott. Az ellenzéki polgármesternek a közgyűlésbe azonos számú képviselője került be (egyeniben 6 helyett már 7 képviselő), mint 2019-ben, a Fidesz által elvesztett 1 helyet a Generációk Tatabányáért szervezet szerezte meg, a Mi Hazánk ezúttal is 1 kompenzációs helyhez jutott.

Veszprém

A 2024. június 9-ei Európai parlamenti választáson 61% fölötti részvételnél a Fidesz listája 36,41%-ot szerezve nyert, ami 10%-kal kevesebb az előző EP-szavazáson elértnél, ám szavazatokban ez kevesebb, mint 1 200-as csökkenést jelentett. A második helyen végzett Tisza Párt rendkívül szoros küzdelemben maradt le, alig 0,7%-os különbséggel (191 szavazat). E koncentráció miatt kizárólag a DK-MSZP-Párbeszéd szerzett még 10% feletti támogatottságot, a Mi Hazánk 6,3%-ot, az MKKP 4%-ot, a Momentum 3,93%-ot. Az EP-választással egyidejűleg megrendezett önkormányzati választáson 60,53%-os részvételnél Porga Gyula magabiztos (18%-ot meghaladó) előnnyel végzett és kezdhette meg újabb 5 éves városvezetői ciklusát Veszprémben. A 4 induló közül a regnáló polgármester 47,56%-os eredményével bővítette a támogatóinak számát 1 046-tal. Hartmann Ferenc korábbi alpolgármester a megosztott baloldal jelöltjeként 29,43%-ot, az új induló Együtt Veszprémért 17,11%-ot, a Mi Hazánk 5,91%-ot kapott. A polgármesternek biztosított a többsége a közgyűlésben, ismét azonos számú képviselője került be (egyeniben 8 helyett már 10 képviselő), mint az előző választáson. A széteső ellenzék felosztotta korábbi 7 képviselői helyét, amiből a Híd a Városért-DK-MSZP-Momentum-Párbeszéd csoportosulás 1 egyéniből és 2 kompenzációs listáról bejutott képviselővel rendelkezik, az Együtt Veszprémért 1 egyéni és 1 kompenzációs helyet, az MKKP és a Mi Hazánk 1-1 kompenzációs helyet szerzett.

Zalaegerszeg

Az Európai parlamenti választáson 59% fölötti részvételnél a Fidesz 47,25%-ot szerezve nyert, ami 6%-kal kevesebb az előző EP-szavazáson elértnél. Ugyanakkor a százalékos csökkenés ellenére a magasabb részvétel 371 szavazattal többet eredményezett. A Tisza jelentős hátránnyal, több mint 16%-kal lemaradva követte a Fideszt, a DK-MSZP-Párbeszéd 8%-ot sem szerzett, a Mi Hazánk 6,16%-ot, az MKKP és a Momentum 3% alatt végzett. Az önkormányzati választáson 58%-os részvételnél (14%-kal magasabb, mint 2019-ben) Balaicz Zoltán a 73,08%-os eredményével a megyei jogú városok körében a 2. legnagyobb győzelmet aratta (a legnagyobb siker a székesfehérvári Cser-Palkovics Andrásé). A város az elmúlt évtized egyik nagy gazdasági nyertesének számít, amit a

szavazók masszív támogatással honoráltak. Az előző választáshoz képest az ellenzéki összefogás kettészakadt, a DK a Momentummal közösen Keresztes Csabát indította, aki másodikként óriási hátránnyal, mindössze 13,55%-ot kapott. A Tiéd a Város Egyesület színeiben Góra Balázs 6,93%-ot, Kiss Ferenc, utolsóként végezve, 6,45%-ot gyűjtött. A közgyűlésben a Fidesz-KDNP megőrizte a többségét Balaicz polgármester munkájának támogatásához, a DK-Momentum 2 kompenzációs helyhez jutott, a Mi Hazánk 1-et szerzett, az EZE megőrizte 1 mandátumát, a külön induló Tiéd a Város Egyesület 1 kompenzációs helyet kapott.

Összegzés

A 2024. június 9-én megtartott önkormányzati és Európai pParlamenti választáson rekordszámú választó járult az urnákhoz a hatékony mozgósítási kampány, az érzékelhető protesthangulat révén. Az EP-szavazás eredményeképpen a pártstruktúra megváltozott. A választások nyertese a Magyar Péter vezette Tisza Párt, az ellenzék vezetője a DK helyett a Tisza Párt lett. Az összes EP-mandátumát elvesztő Jobbik és Momentum pedig vitathatatlanul a legnagyobb vesztesek. A baloldal a rendszerváltozás utáni mélypontját érte el, a visszaesés a megyei jogú városokban volt a legerősebb. Győzelme ellenére a Fidesz-KDNP az eddigi EP-választások történetének legrosszabb százalékos eredményét érve kapta a legtöbb mandátumot. Az önkormányzati választáson hozzávetőleg az öt évvel korábbi eredményeihez hasonló eredményeket ért el, a megyei jogú városok esetében az ellenzék polarizáltsága miatt még növelte is a különbséget. A magyar pártrendszer két nagy blokká tömbösödhet a 2026-os országgyűlési választásokig tartó időszakban.

Felhasznált irodalom:

- 24.hu(2022): *Két új megyei jogú városa lett az országnak*, 2022.03.10., <https://24.hu/kozelet/2022/03/10/parlament-megyei-jogu-varosok-baja-esztergom-torvenymodositok/>
2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól, <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100189.tv> (Letöltés: 2024.08.18)
- Európai Parlament: *Hogyan működnek az európai választások?*, <https://elections.europa.eu/hu/how-elections-work> (Letöltés: 2024.08.18)
- Európai Parlament: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document/EPRS_BRI\(2024\)762352](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/hu/document/EPRS_BRI(2024)762352) (Letöltés: 2024.08.18.)
- Kolozsi Ádám (2022): *Mire megy a visszakapott presztízzsel a két új megyei jogú város?*, 2022.05.22. <https://g7.hu/kozelet/20220502/mire-megy-a-visszakapott-presztizszel-a-ket-uj-megyei-jogu-varos/> (Letöltés: 2024.08.18.)
- Magyar Hang (2023): *Lázár lehazaárulózta Márki-Zayt és megismételte, hogy nem kaphat támogatást az általa vezetett város*, 2023. november 20. <https://hang.hu/belfold/lazar-lehazaaruozta-marki-zayt-es-megismetelte-hogy-nem-kaphat-tamogatast-az-altala-vezetett-varos-159471>
- Magyarország Alaptörvénye*, <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv×hift=20241101> (Letöltés: 2024. 08.18.)
- Nemzeti Választási Iroda: *A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választása*, https://www.valasztas.hu/onk_alt_taj_2024 (Letöltés: 2024.08.18.)
- Nemzeti Választási Iroda: *Jelölt, lista állítása az önkormányzati választáson*, <https://www.valasztas.hu/helyi-onkormanyzati-valasztasok2> (Letöltés: 2024.08.18.)
- Orbán Viktor (2024): *Eredményváró 2024. június 10.*, www.MTI.hu (Letöltés: 2024.08.18)
- Political Capital: *Választási kisokos 2024*, https://politicalcapital.hu/hirek.php?article_read=1&article_id=3361 (Letöltés: 2024.08.18.)
- HVG 360: *Főleg Borsodban és Hevesben kedvezhet a Fidesznek, hogy egy napra tette az önkormányzati és az EP-választást*, 2023.10.12. https://hvg.hu/360/20231012_onkormanyzati_valasztas_epvalasztas_2024_Fidesz_Borsod_Heves_ellenzek_Republikon_Intezet (Letöltés: 2024.08.18.)

Ábrák és táblázatok jegyzéke

Ábrák:

1. **ábra:** A megyei jog városok polgármestereinek pártállása 2024. 06. 10-én
2. **ábra:** A megyei jogú városok közgyűlései (létszám, többség) 2024
3. **ábra:** A megyei jogú városok részvételi adatai az EP-választásokon 2019–2024
4. **ábra:** A megyei jogú városok részvételi adatai az önkormányzati választásokon 2019–2024
5. **ábra:** A Fidesz-KDNP EP-listájának eredménye a megyei jogú városokban 2019–2024
6. **ábra:** A TISZA EP-listájának eredménye a megyei jogú városokban 2024
7. **ábra:** A Fidesz-KDNP és a Tisza EP-eredményének különbsége 2024
8. **ábra:** A Mi Hazánk EP-listájának támogatottsága a megyei jogú városokban 2019–2024

Táblázatok:

1. **táblázat:** **A megyei jogú városok lakosság számának változása 2019–2024**
2. **táblázat:** **A megyei jogú városok közgyűléseinek létszáma 2024**
3. **táblázat:** **A DK–MSZP–Párbeszéd szereplése az Európai parlamenti választásokon 2019–2024**